



KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 20.3.2001
KOM(2001) 135 endelig

GRØNBOG

OM DEN FÆLLES FISKERIPOLITIKS FREMTID

(Forelagt af Kommissionen)

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.	Behovet for en reform af den fælles fiskeripolitik.....	4
2.	De grundlæggende principper for en fælles fiskeripolitik	5
3.	Hvordan er den aktuelle situation, og hvad sker der, hvis vi ikke ændrer den?..	6
3.1.	<i>Politikken til bevarelse af fiskeressourcerne</i>	6
3.1.1.	De vigtigste fiskebestandes aktuelle tilstand	7
3.1.2.	Årsagerne til de aktuelle forvaltningsmæssige mangler.....	8
3.2.	<i>Den miljømæssige dimension.....</i>	9
3.3.	<i>Flådepolitik.....</i>	11
3.4.	<i>Beslutningsprocessen og inddragelse af de involverede parter.....</i>	12
3.5.	<i>Overvågning og kontrol.....</i>	12
3.6.	<i>Den økonomiske og beskæftigelsesmæssige dimension.....</i>	14
3.7.	<i>Akvakultur.....</i>	17
3.8.	<i>Forarbejdningsindustrien.....</i>	17
3.9.	<i>Den fælles fiskeripolitik internationale dimension.....</i>	18
3.10.	<i>Fiskeriet i Middelhavet.....</i>	19
4.	Klarere mål for fremtiden.....	21
5.	Den fremtidige fælles fiskeripolitik: muligheder og præferencer.....	22
5.1.	<i>Styrkelse og forbedring af bevarelsespolitikken</i>	22
5.1.1.	Flerårig, flerarts- og økosystemorienteret forvaltning.....	23
5.1.2.	Tekniske foranstaltninger	23
5.1.3.	Overvågning og evaluering af foranstaltninger til bevarelse og forvaltning	24
5.1.4.	Adgang til farvande og ressourcer	24
5.1.4.1.	Relativ stabilitet	24
5.1.4.2.	6-12-sømilezonen	25
5.1.4.3.	Shetlandskassen og adgang til Nordsøen.....	25
5.2.	<i>Fremme af miljødimensionen i den fælles fiskeripolitik.....</i>	25
5.3.	<i>Fremme af menneskers og dyrs sundhed og sikkerhed i fiskerisektoren af hensyn til forbrugerbeskyttelse</i>	26
5.4.	<i>Flådepolitik.....</i>	27

5.5.	<i>Bedre styring af den fælles fiskeripolitik</i>	29
5.5.1.	Øget inddragelse af de berørte parter	29
5.5.2.	Effektiv varetagelse af lokale forvaltningsbehov og af krisesituationer	30
5.5.3.	Øget inddragelse af den videnskabelige rådgivning i beslutningsprocessen.....	31
5.5.4.	Integreret kystzoneplanlægning (ICZM)	31
5.6.	<i>Overvågning, kontrol og håndhævelse</i>	31
5.7.	<i>Styrkelse af den sociale og økonomiske dimension i den fælles fiskeripolitik</i>	32
5.7.1.	En ny strategi for den økonomiske forvaltning.....	33
5.7.2.	Ny prioritering af akvakulturstøtten.....	35
5.7.3.	Fremme af forarbejdningsindustrien	35
5.7.4.	Andre sociale spørgsmål.....	36
5.8.	<i>Eksterne forbindelser</i>	36
5.8.1.	Multilateralt samarbejde	37
5.8.2.	Bilateralt samarbejde	38
5.9.	<i>Fiskeri i Middelhavet</i>	39
5.10.	<i>Forskning og videnskabelig rådgivning</i>	41
6.	Opfølgende foranstaltninger	41

GRØNBOG OM DEN FÆLLES FISKERIPOLITIKS FREMTID

1. BEHOVET FOR EN REFORM AF DEN FÆLLES FISKERIPOLITIK

Næsten tyve år efter iværksættelsen af den fælles fiskeripolitik er fiskeripolitikken stillet over for meget store udfordringer. Politikken har ikke ført til nogen bæredygtig udnyttelse af fiskeressourcerne, og den må ændres, hvis dette mål skal nås. Dens mangler ses i forbindelse med bevarelse af ressourcerne, i den økonomiske udvikling og på det politiske plan.

For så vidt angår bevarelsen af ressourcerne, befinder mange fiskebestande sig i dag langt uden for sikre biologiske grænser. Enten udnyttes ressourcerne for kraftigt eller også rummer de kun små mængder voksne fisk eller begge dele. Situationen er særlig alvorlig for demersale fiskebestande såsom torsk, kulmule og hvilling. Hvis de nuværende tendenser fortsætter, vil mange bestande bryde sammen. Samtidig overstiger EU-flådens disponible fiskerikapacitet langt kapaciteten for et bæredygtigt fiskeri.

Den nuværende situation med nedfiskede ressourcer skyldes i vidt omfang, at de tilladte årlige fangstmængder fastsættes højere end foreslået af Kommissionen på grundlag af videnskabelig rådgivning, og at flådeforvaltningsplanerne ikke er så vidtgående som nødvendigt. Dårlig håndhævelse af de faktisk truffene beslutninger er også en medvirkende årsag til overfiskning.

Det er ikke kun i EU, at fiskeriet befinder sig i en prekær situation. Der er i hele verden bekymring over den kritiske tilstand, som mange fiskebestande befinder sig i, og over fiskerflådernes overkapacitet som følge af den stigende efterspørgsel efter fisk.

Fiskerisektoren er økonomisk skrøbelig som følge af overinvestering, hurtigt stigende omkostninger og vigende fiskeressourcer. Dette afspejler sig i ringe rentabilitet og en stadigt faldende beskæftigelse. Fremover må EU's fiskerisektor nødvendigvis gøres betydeligt mindre, end den er for øjeblikket, hvis den skal overleve.

I politisk henseende føler de berørte parter sig ikke tilstrækkeligt involveret i forvaltningen af fiskeripolitikken, og mange mener, at der ikke længere gælder de samme betingelser for alle med hensyn til overholdelse og håndhævelse af bestemmelserne.

Bortset fra disse svagheder ved systemet er der også en række ydre udfordringer, som nødvendiggør en reform: den kommende udvidelse af EU, globaliseringen af økonomien, nye aktørers entré i det globale fiskeri, der afspejler mange udviklingslandes legitime forhåbninger om at udvide deres eget fiskeri, den øgede fokusering på miljømæssige og udviklingspolitiske aspekter i forbindelse med forvaltningen af fiskeriet og samfundets stigende interesse for fiskerianliggender er

nogle af de aktuelle udfordringer, som den fælles fiskeripolitik må finde fyldestgørende svar på.

Den fælles fiskeripolitik har dog også givet en række positive resultater i løbet af de sidste 20 år. Den har i vid udstrækning formået at begrænse konflikter til søs, at skabe en vis stabilitet i fiskerisektoren og - indtil nu - at undgå totalt sammenbrud af fiskebestande, som visse egne af verden lejlighedsvis har været vidne til. Man har dog betalt en høj pris for at opnå disse resultater for så vidt angår fiskerisektorens levedygtighed på lang sigt. I den aktuelle situation er der behov for en gennemgribende reform af den fælles fiskeripolitik, som går ud over de lovgivningsmæssige krav i forbindelse med tidsfristen 2002¹.

2. DE GRUNDLÆGGENDE PRINCIPPER FOR EN FÆLLES FISKERIPOLITIK

Der er i hele verden bred enighed om de overordnede mål for en fiskeripolitik som fastlagt i FAO's adfærdskodeks for ansvarligt fiskeri: en ansvarlig fiskeripolitik må sikre effektiv bevarelse, forvaltning og udvikling af de levende akvatiske ressourcer med behørig respekt for økosystemet og biodiversiteten, så fiskeriet både for nuværende og kommende generationer er og vedbliver med at være en livsvigtig kilde til føde, beskæftigelse, rekreation, handel og økonomisk velfærd for menneskene.

Selv om der i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab (i det følgende benævnt "traktaten") ikke er et specifikt kapitel om fiskeri, pålægger den dog den fælles fiskeripolitik at nå de samme generelle mål som den fælles landbrugspolitik (artikel 33), dvs.:

- at forøge produktiviteten ved at fremme den tekniske udvikling ved rationalisering af produktionen og ved den bedst mulige anvendelse af produktionsfaktorerne, især arbejdskraften
- herigennem at sikre (fiskeri)samfundet en rimelig levestandard, især ved en forhøjelse af de individuelle indkomster
- at stabilisere markederne
- at sikre forsyningerne
- at sikre forbrugerne rimelige priser på fiskerivarer
- at sikre princippet om udelukkelse af enhver form for forskelsbehandling.

I artikel 6 i traktaten fastslås det, at der skal integreres miljøbeskyttelseskrav i EU's politikker, især med henblik på at fremme en bæredygtig udvikling. Endvidere kræves det i artikel 174 bl.a., at EU's politik på miljøområdet baseres på forsigtighedsprincippet.

¹ Tidsfristen 2002 markerer ophøret/fornyelsen af tre bestanddele af den nugældende lovgivning, dvs. reglerne om adgang til fiskeri inden for hhv. 6- og 12-sømilegrænsen, til fiskeri i Shetlandskassen og i Nordsøen (art. 14, stk. 2, i Rådets forordning nr. 3760/92 samt retsakterne om adgang til fiskeri fra 1985 og 1994).

Den fælles fiskeripolitik skal også tage hensyn til kravene om forbrugerbeskyttelse (artikel 153) og til virkeliggørelsen af den økonomiske og sociale samhørighed (artikel 159).

Endelig skal den fælles fiskeripolitik også tage højde for de mål, traktaten opstiller inden for udviklingssamarbejde (artikel 177 og 178).

I artikel 2 i Rådets forordning nr. 3760/92 (EFT L 389 af 31.12.1992, s. 1) hedder det for så vidt angår udnyttelse af de akvatiske ressourcer, at hovedformålene med den fælles fiskeripolitik er at beskytte og bevare de disponible og tilgængelige marine akvatiske ressourcer og sikre en rationel og ansvarlig udnyttelse af dem på et bæredygtigt grundlag og på økonomiske og sociale betingelser, der er hensigtsmæssige for sektoren, samt under hensyntagen til følgerne for det marine økosystem og navnlig under hensyntagen til såvel producenternes som forbrugernes behov.

Den fælles fiskeripolitik skal nå en række mål og opfylde en række lovfæstede krav, der undertiden kan forekomme indbyrdes modstridende eller uforenelige, især på kort sigt. Som situationen er i dag, tager den fælles fiskeripolitik sigte på:

- at sikre bevarelsen af de stadigt mere sårbare fiskebestande, samtidig med at den gør det muligt at fortsætte fiskeriet
- at modernisere produktionsmidlerne, samtidig med, at fiskeriindsatsen begrænses
- at sikre, at bevarelsesforanstaltningerne gennemføres effektivt, samtidig med at medlemsstaterne beholder ansvaret for overvågning og sanktioner
- at opretholde beskæftigelsen, samtidig med at flådekapaciteten nedskæres
- at sikre en rimelig indkomst for fiskerne, selv om EU's egen forsyning med fiskerivarer er faldende, og EU-markedet for hvert år bliver mere og mere afhængigt af importerede fiskerivarer
- at erhverve fiskerirettigheder i tredjelandes farvande, uden at man bringer en bæredygtig udnyttelse af havets rigdomme i fare.

Tiden er nu inde til fastlæggelse af klarere mål for den fælles fiskeripolitik og til en prioritering af disse mål.

3. HVORDAN ER DEN AKTUELLE SITUATION, OG HVAD SKER DER, HVIS VI IKKE ÆNDRER DEN?

3.1. Politikken til bevarelse af fiskeressourcerne

- Fra et biologisk synspunkt vil et stort antal fiskebestandes bæredygtighed være truet, hvis de nuværende udnyttelsesgrader bibeholdes. Risikoen er for øjeblikket størst for bestandene af demersale rundfisk. For mange bestande haster det med at forbedre situationen.
- I forbindelse med den fælles fiskeripolitik har man ikke gjort brug af alle de værktøjer, som forordning 3760/92 indeholder. Der er kun gjort begrænsede

fremskridt med hensyn til vedtagelsen af flerårige foranstaltninger, og styringen af fiskeriindsatsen har kun givet ringe resultater.

- Rådet har systematisk fastsat visse samlede tilladte fangstmængder (TAC'er) højere end foreslået af Kommissionen på grundlag af den videnskabelige rådgivning, og overfiskning, udsmid og flådens overkapacitet har ligeledes bidraget til de aktuelle problemer.
- Der er betydelige mangler og svagheder ved den videnskabelige rådgivning og oplysning.

3.1.1. *De vigtigste fiskebestandes aktuelle tilstand*

Mængden af voksne demersale fisk i havet som vurderet af Det Internationale Havundersøgelsesråd (ICES) er i mange tilfælde faldet betydeligt gennem de seneste 25 år. Mængden var gennemsnitligt omkring 90% større i begyndelsen af 1970'erne end i slutningen af 1990'erne. Der har været en tilsvarende generel nedgang i landingerne. For visse bestande såsom torsk har der været en endnu mere markant nedgang i mængden af voksne fisk. Biomassen af pelagiske arter og industrifiskearter er gennemsnitligt vokset med 20% siden slutningen af 1970'erne og midten af 1980'erne, og det skyldes i hvert fald delvis den forbedrede situation for sild efter de lave niveauer i slutningen af 1970'erne.

Den generelle tendens viser, at der hvert år fiskes en stadigt større andel af bestandene (større fiskeridødelighed), hvilket har udhulet mængden af voksne fisk. For mange bestandes vedkommende har mængden af voksne fisk i havet i de senere år ligget under, eller meget tæt ved de niveauer, der betragtes som et minimum, for at man med høj sandsynlighed kan sikre bæredygtigheden (forsigtighedsniveauer for gydebiomasse), mens ovennævnte mængde af voksne fisk tidligere normalt lå over disse niveauer. På tilsvarende måde har mange bestande haft en fiskeridødelighed, der overstiger forsigtighedsniveauerne, mens fiskeridødeligheden tidligere var lavere end forsigtighedsniveauerne.

Ud fra et biologisk synspunkt vil bæredygtigheden for et stort antal fiskebestande være truet, hvis den nuværende udnyttelse fortsætter uændret. For øjeblikket er denne risiko størst for bestandene af demersale rundfisk, som har stor handelsværdi. Nylige videnskabelige udtalelser har påpeget den meget dårlige tilstand for torskebestandene i Nordsøen, vest for Skotland og i Det Irske Hav, og det samme gælder for den nordlige kulmulebestand, der dækker det geografiske område fra Skagerrak til Biscayabugten. I alle disse tilfælde er fiskeridødeligheden så høj eller næsten så høj som aldrig før, og mængden af voksne fisk er så ringe eller næsten så ringe som aldrig før. Desuden har de seneste årgange været beskedne. Det er derfor nødvendigt med særlige genopbygningsplaner for disse bestande. I 2000 tog man det første skridt for torsk i Det Irske Hav, og der er blevet truffet lignende foranstaltninger i år for nordsøtorsk, mens der er foranstaltninger undervejs for torskebestandene vest for Skotland.

Situationen tegner sig noget lysere for de pelagiske bestande. Bestandene af små pelagiske arter (sild, brisling, makrel, hestemakrel, ansjos og sardin), og arter, der indgår i industrifiskeri (sperling, tobis) er i almindelighed ikke mindsket gennem de sidste tyve år, og især ikke gennem de sidste 10 år. I 1996 og 1997 lykkedes det på kort tid at få gennemført effektive genopbygningsforanstaltninger for nordsøsidlen,

selv om dette fiskeri måtte stoppes totalt i slutningen af 1970'erne, fordi der ikke var blevet vedtaget fangstbegrænsninger i tide. For så vidt angår almindelig tun har bestanden siden 1994 været underkastet de fangstbegrænsninger, der blev aftalt af Den Internationale Kommission for Bevarelse af Tunfiskebestanden i Atlanterhavet (ICCAT). På trods af disse begrænsninger mener ICCAT's videnskabelige komité, at bestanden helt klart overfiskes, og at det vil være nødvendigt at mindske fiskeridødeligheden med 25% for at standse nedgangen i biomassen.

Med hensyn til de bentiske ressourcer (dybvandshummer, fladfisk) kan man konstatere et generelt økonomisk overfiskningsmønster, men biologisk kan situationen ikke generelt anses for at være alvorlig. Inden for denne gruppe af ressourcer vil fiskeriet efter de vigtigste bestande (tunge, rødspætte, dybvandshummer, glashvarre og havtaske) kunne opretholdes med en reduceret fiskeriindsats og dermed med lavere produktionsomkostninger. Endelig findes der også bestande såsom skader og rokker og de mindre fladfiskearter (herunder pighvar, slethvar, rødtunge, skærising og ising), der ikke overvåges nøje videnskabeligt, men som muligvis også overfiskes.

Situationen varierer fra det ene område til det andet, især med hensyn til udviklingen i fiskeridødelighed på mellemlang og lang sigt. For Østersøens vedkommende synes situationen for øjeblikket ikke at være bæredygtig. For Nordsøens vedkommende har det ikke været muligt at vende nedgangen i bestandene af rundfisk eller for tunge og rødspætte at få skabt en sikkerhedsmargen i henhold til forsigtighedsprincippet, der også ville have forbedret den økonomiske situation for dette fiskeri. I de vestlige farvande har fiskeridødeligheden været stigende og har været oppe på og endog ofte oversteget de tidligere niveauer for Nordsøen. For Middelhavets vedkommende er de disponible videnskabelige oplysninger ikke helt så fuldstændige, men der hersker bred enighed om, at mange vigtige bestande er udsat for overfiskning.

Det kan således konkluderes, at mange bestande for øjeblikket befinder sig uden for eller næsten uden for sikre biologiske grænser. De overudnyttes og/eller rummer kun beskedne mængder voksne fisk. Lige nu er situationen for de fleste bestande ikke katastrofal, men hvis den aktuelle tendens fortsætter, vil mange bestande bryde sammen. Derfor haster det for mange fiskebestandes vedkommende med at få rettet op på situationen.

3.1.2. Årsagerne til de aktuelle forvaltningsmæssige mangler

Til styring af fiskebestandenes udnyttelse har man inden for den fælles fiskeripolitik næsten udelukkende benyttet sig af maksimale grænser for, hvor store mængder fisk der må fanges inden for et år (samlede tilladte fangstmængder eller TAC'er og de dermed forbundne nationale kvoter), og foranstaltninger vedrørende maskestørrelser, lukkede områder og fredningsperioder (tekniske foranstaltninger). Tidligere forsøg på at kombinere sådanne foranstaltninger (styring af fiskerioutput) med foranstaltninger til styring af fiskeriindsatsen (fiskeriinput) er i vid udstrækning mislykkedes. Det har ikke været muligt at anvende værktøjerne i forordning 3760/92. Der er kun gjort begrænsede fremskridt med hensyn til vedtagelsen af flerårige foranstaltninger, og styringen af fiskeriindsatsen har kun givet ringe resultater.

Vanskelighederne med TAC'erne skyldes, at Rådet i visse tilfælde systematisk fastsætter TAC'erne højere end anbefalet i de videnskabelige henstillinger, og de skyldes også overfiskning, udsmid og ulovlige eller "sorte" landinger samt flådens

overkapacitet. Desuden kan TAC'erne kun spille en begrænset rolle i forvaltningen af fiskerier, hvor der i hvert træk fanges mange forskellige fiskearter på én gang (blandet fiskeri eller flerartsfiskeri).

Det er stadig for tidligt at vurdere effektiviteten af den nye forordning om tekniske foranstaltninger, der har været i kraft siden begyndelsen af 2000. Men disse foranstaltninger kan kun delvis rette op på de aktuelle problemer. For mange bestandes vedkommende er de tilladte maskestørrelser stadig for små til, at man effektivt kan beskytte ungfisk. Det er fortsat vanskeligt at kontrollere maskestørrelserne, især hvis det er tilladt at anvende mere end én maskestørrelse på samme fangstrejse. Overholdelsen af de tekniske bestemmelser er også fortsat problematisk, fordi bestemmelserne er indviklede og forskellige fra fangstområde til fangstområde. Anvendelsen af selektive teknikker er endnu langt fra at være optimalt udnyttet. Det har heller ikke været muligt i tilstrækkelig grad at inddrage fiskerne selv med henblik på at sikre deres støtte og drage nytte af deres fagkundskab.

Det er særdeles vanskeligt at beskytte ungfisk. Situationen er forværret i en sådan grad, at de større fisk nu er blevet sjældne, og at den økonomiske fordel ved at fiske afhænger af fangsten af småfisk, selv om de er omfattet af beskyttelsesforanstaltninger. Et bevis herpå er, at det ikke lykkedes at gennemføre en række forskellige tekniske foranstaltninger for Middelhavet.

Der er også mangler ved den videnskabelige rådgivning og oplysning. Der er kun få kompetente fiskeribiologer og -økonomer til rådighed i medlemsstaterne. Fiskeribiologerne er ofte og uundgåeligt alt for optaget af det årlige rutinearbejde med at rådgive om TAC'er og kvoter til, at de har tid tilovers til nytænkning og undersøgelse af alternative foranstaltninger til forvaltning af fiskeressourcerne. Fiskeriøkonomerne har det problem, at der ikke findes nogen international organisation, der kan koordinere og videreudvikle deres arbejde. Der findes ikke fuldstændige data på alle områder og felter. Generelt betragtet mangler der undersøgelser af de økonomiske aspekter, flerartsfiskeri og sammenhængen mellem fiskeriindsats og fiskeridødelighed og dermed den rette TAC-størrelse.

3.2. Den miljømæssige dimension

- Den fælles fiskeripolitik bør gøre meget mere for, på en proaktiv måde, at integrere den miljømæssige dimension i udformningen af de praktiske tiltag.
- Der er ingen eller utilstrækkelig viden om, hvorledes de marine økosystemer fungerer, og hvilke bivirkninger fiskeriet medfører, og det er med til at forværre den fælles fiskeripolitikens miljømæssige mangler.
- Forurening fra industrielle eller andre menneskelige aktiviteter har en negativ indvirkning på fiskekvaliteten og fiskemængden samt på økosystemerne. Der må træffes fornødne foranstaltninger til at modvirke sådanne negative følger.

Alle fiskeriaktiviteter har en vis indvirkning på økosystemet, men hvor alvorlig denne indvirkning er, og hvor lang tid der skal til for at vende udviklingen, ved man i mange tilfælde ikke. Det vækker stigende bekymring, at levesteder forringes som følge af fiskeriaktiviteter. Fjernelse af individer fra naturlige populationer kan også få konsekvenser for biodiversiteten og/eller for, om økosystemerne kan fungere

effektivt, uanset om en sådan handling risikerer at medføre, at en art uddør helt eller blot forsvinder lokalt.

Der må tilstræbes en rimelig balance mellem miljøinteresser og fiskeriinteresser. På den ene side ligger det i selve fiskeriets natur, at der bør indføres begrænsninger for visse former for fiskeri for at holde dødeligheden for arter uden nogen kommerciel betydning inden for acceptable grænser. På den anden side er fiskerisektorens bæredygtighed afhængig af et velfungerende økosystem og af deri levende arter.

Der er stadig lang vej for den fælles fiskeripolitik, inden den får integreret den miljømæssige dimension i udformningen af den praktiske politik. EU-flådens overkapacitet har ført til overfiskning af målarter og til et umådeholdent pres på ikke-målarter og levesteder. Det er ikke lykkedes for den fælles fiskeripolitik i tilstrækkelig grad at integrere miljøproblemerne i alle forvaltningsmæssige overvejelser på en proaktiv måde. Problemet er blevet endnu mere akut som følge af mangel på eller utilstrækkelig viden om, hvordan de marine økosystemer fungerer, og om, hvilke bivirkninger fiskeriet giver.

Det skal dog retfærdigvis understreges, at mange af problemerne i havmiljøet ikke alene skyldes fiskeriaktiviteter, og at også fiskeriet har lidt under diverse skader på miljøet. Forureningen har negativ indvirkning på kvaliteten af den fisk, forbrugeren tilbydes. Forurening fra industrielle eller andre menneskelige aktiviteter har sammen med klimaændringer også bidraget til at mindske bestandene eller ført til mangel på fisk i visse havområder. Der er et presserende behov for at gennemføre foranstaltninger til at modvirke følgerne af disse faktorer for bestandene, for ellers vil politikken til bevarelse og forvaltning af fiskeressourcerne hele tiden blive undergravet.

Det er også vigtigt at huske, at miljøproblemerne mange steder kan skyldes den kombinerede virkning af fiskeri og anden aktivitet. For eksempel kan de samlede virkninger af turisme og fiskeri forringe levesteder, som ikke ville have lidt skade alene ved én af disse aktiviteter. Det er derfor nødvendigt at sikre sig, at fiskeriaktivitet og andre aktiviteter, især tæt ved kysten, forvaltes på en sammenhængende måde. Den integrerede forvaltning af kystområderne giver et sæt værktøjer til at sikre den fornødne samordning af politikker.

Der findes dog også eksempler på, at der vitterligt er gjort fremskridt, og at man er i gang med at forbedre situationen, såsom begrænsningerne af tobisfiskeriet i Nordsøen for at beskytte havfugle, og forbuddet mod drivgarn, der kan være med til at beskytte havpattedyr. EU er nu begyndt at anvende strategier på mellemlang sigt i henhold til forsigtighedsprincippet.

Kommissionen er i færd med at integrere miljøhensyn i den fælles fiskeripolitik i lighed med politikken inden for andre sektorer og i overensstemmelse med mandatet i traktatens artikel 6. I den forestående meddelelse om "Omrids af en strategi til integration af miljøbeskyttelseshensyn i den fælles fiskeripolitik" fastsættes der specifikke mål og metoder med henblik på at opfylde ovennævnte mandat. Vigtige elementer i den foreslåede strategi er: i) vedtagelse af en økosystembaseret strategi for forvaltning af fiskeriet, ii) virkeliggørelse af principperne i traktatens artikel 174 og iii) gennemførelse af den kommende "Handlingsplan for biodiversitet inden for fiskeriet" og andre specifikke initiativer, hvoraf nogle er beskrevet i meddelelsen om "Fiskeriforvaltning og naturbeskyttelse i havmiljøet" (KOM(1999) 363).

3.3. Flådepolitik

- Den nuværende flåde er alt for stor. De teknologiske fremskridt gør fiskerfartøjerne mere effektive, ligesom de undergraver bestræbelserne i de kapacitetsbegrænsende programmer.
- De mål, som Rådet fastsatte i de flerårige udviklingsprogrammer (FUP'erne), var ikke ambitiøse nok til, at man effektivt kunne løse problemet med overskydende kapacitet, og de er ofte ikke blevet efterlevet. De har også været udviklede at administrere.
- Tilskud til bygning/modernisering af fartøjer og til driftsomkostninger kan have forværret den nuværende situation.

Fiskerikapaciteten defineres for øjeblikket på basis af tonnage og maskineffekt, men der er mange andre faktorer, der er bestemmende for den fiskeridødelighed, som flåden forårsager. Fremskridtene med hensyn til teknologi og konstruktion betyder, at nye fartøjers fiskeriindsats er langt højere, end det er tilfældet med ældre fartøjer med tilsvarende tonnage og maskineffekt. Hvad der under alle omstændigheder står helt klart, er, at fiskerflåden for øjeblikket er alt for stor. Ifølge "Gulland"-rapporten fra 1990 og "Lassen"-rapporten fra 1995 ville det være nødvendigt at reducere fiskeridødeligheden med ca. 40% og i mange tilfælde med langt mere for at opnå en forsigtig forvaltning af bestandene.

Problemet med overskydende kapacitet har man søgt at løse ved hjælp af flerårige udviklingsprogrammer (FUP'er). FUP III (1992-1996) var temmelig effektivt, og den faktiske reduktion i dette tidsrum androg omkring 15% i tonnage og 10% i maskineffekt. Det må dog erkendes, at fiskerfartøjerne bliver mere og mere effektive år for år som følge af de teknologiske fremskridt fx inden for fartøjs- og redskabsdesign, udstyr til sporing af fisk og telekommunikationsudstyr.

I modsætning til Kommissionens forslag er det nuværende udviklingsprogram, FUP IV (1997-2001), meget mere beskedent og satser kun på en nedskæring af EU-fiskerflåden på 3% med hensyn til kapacitet og 2% med hensyn til aktivitet i programmets femårige gennemførelsesperiode. Disse mål er så beskedne, at EU-flåden som helhed allerede havde opfyldt de endelige kapacitetsmål for år 2001, da FUP IV blev vedtaget i 1997. Desuden betyder de kombinerede aktivitets- og kapacitetsnedskæringer, at FUP IV bliver meget kompliceret og dyrt at administrere, både for medlemsstaterne og for Kommissionen.

Tilskudspolitikken har ofte undergravet de mål, man forfulgte med flådepolitikken. Tilskud til bygning og modernisering af fartøjer og til driftsomkostningerne kan have bidraget til at forværre den nuværende situation, da de ikke er blevet fulgt op af en tilstrækkelig kraftig kapacitetsnedskæring.

Hvis det nuværende system fortsætter uændret, vil det ikke blot være umuligt at skære flådens overkapacitet væk, men det vil også føre til en øget fiskeriindsats i en situation, hvor fiskebestandene ikke engang kan bære den nuværende indsats.

3.4. Beslutningsprocessen og inddragelse af de involverede parter

- De nuværende rammer er u hensigtsmæssige, når det drejer sig om hurtig reaktion på lokale problemer og på krisesituationer.
- De involverede parter mener ikke, at de inddrages tilstrækkeligt i en række væsentlige aspekter af den fælles fiskeripolitik.

Det er u hensigtsmæssigt at træffe beslutninger på EU-plan, når der skal reageres hurtigt på lokale problemer og på krisesituationer, der berører en eller flere medlemsstater, og som indebærer foranstaltninger såsom et kortvarigt reeltidsforbud mod fiskeri i et bestemt område i tilfælde, hvor det er nødvendigt at træffe en beslutning inden for få timer for at undgå uoprettelig skade på bestandene. Det kan derfor være nødvendigt med en tilpasning af rammebestemmelserne, så man giver én eller flere medlemsstater mulighed for at gennemføre sådanne foranstaltninger.

Det er fremgået klart af den hidtidige anvendelse af den fælles fiskeripolitik og af de regionale høringer om 2002-reformen, at de involverede parter ikke føler sig tilstrækkeligt inddraget i visse væsentlige aspekter af politikken, fx udarbejdelsen af videnskabelige henstillinger og vedtagelsen af tekniske foranstaltninger. Især mange fiskere mener, at politiske beslutningstagere og videnskabsfolk ikke tager tilstrækkeligt hensyn til deres synspunkter og viden. Denne manglende inddragelse undergraver støtten til de vedtagne bevarelsesforanstaltninger. Aktørerne anser ikke de eksisterende høringssystemer for at være tilfredsstillende, fx Den Rådgivende Komité for Fiskeri og Akvakultur, som er sammensat på en måde, så den burde tage hensyn til det samlede spektrum af synspunkter inden for fiskerisektoren og blandt de øvrige involverede parter. De regionale workshopper, som Kommissionen for nylig har afholdt for at drøfte særlige forvaltningsproblemer, er blevet betragtet som et skridt i den rigtige retning, men det er klart, at de involverede parter forlanger mere end det.

Der er allerede blevet fremlagt forskellige forslag for at rette op på det forhold, at hele spektret af aktører ikke inddrages nok. Disse forslag omfatter en ordning med decentraliseret forvaltning af regioner eller zoner, en ordning med regionale rådgivende udvalg, der rådgiver Kommissionen, og en ordning med individuelle EU-fiskerirettigheder, der forvaltes centralt i EU med passende inddragelse af videnskabsfolk og fiskerierhvervet.

Under alle omstændigheder er det nødvendigt med større politisk beslutsomhed for at få løst problemerne og truffet de relevante politiske beslutninger. Men også procedurerne må ændres. En videreførelse af de nuværende procedurer vil uden tvivl blot føre til yderligere mistillid og skepsis. Reformen af den fælles fiskeripolitik kan kun lykkes, hvis fiskerne føler, at fiskeripolitikken tager hensyn til deres interesser, synspunkter og erfaringer.

3.5. Overvågning og kontrol

- De nuværende systemer er utilstrækkelige og kan ikke sikre ensartede betingelser for alle overalt i EU.

- Tilrettelæggelsen af overvågning og kontrol er usammenhængende. Der er behov for større samordning og optimal anvendelse af overvågnings- og kontrolressourcerne.
- Opfølgningen af overtrædelser er ikke tilfredsstillende.

Overvågnings- og kontrolaktiviteterne i forbindelse med håndhævelse af den fælles fiskeripolitik anses i vid udstrækning for at være utilstrækkelige og diskriminerende. I næsten alle medlemsstater kræver fiskerne en mere centraliseret og harmoniseret kontrolordning på EU-plan, som de mener vil sikre en mere effektiv indsats og ligebehandling overalt i EU.

Selv om de seneste ændringer af "kontrolforordning" nr. 2847/93 (EFT L 261 af 20.10.1993) var et skridt i den rigtige retning, kunne medlemsstaterne ikke tilslutte sig forslagene om at skærpe EU-reglerne og styrke EU-fiskeriinspektørernes beføjelser. Den manglende harmonisering af sanktionerne og EU-fiskeriinspektørernes begrænsede beføjelser (bl.a. fordi den de ikke har lov til at udføre selvstændig kontrol) er væsentlige hindringer for en effektiv indsats på EU-plan.

Opfølgningen af overtrædelser er fortsat ikke tilfredsstillende. Forskelligartede retssystemer fører ofte til, at overtrædelser behandles forskelligt fra den ene medlemsstat til den anden, både med hensyn til opfølgning af de enkelte sager og idømmelse af sanktioner. Desuden har Kommissionen som følge af det nuværende systems retlige begrænsninger ikke kunnet forfølge medlemsstaternes overtrædelser, som den gerne ville.

For øjeblikket er tilrettelæggelsen af kontrol og overvågning usammenhængende. Udnyttelsen af kontrol- og overvågningsressourcerne er langt fra optimal. Kommissionen har hverken fået bevilget de nødvendige menneskelige ressourcer eller de nødvendige beføjelser til effektivt at kunne udføre de opgaver, den har fået pålagt. Situationen i medlemsstaterne er heller ikke tilfredsstillende.

Det har heller ikke været muligt at få vedtaget en fælles EU-holdning om kontrol med fiskeriaktiviteter under de regionale fiskeriorganisationer. Der er brug for klart at afgrænse henholdsvis Kommissionens og medlemsstaternes ansvarsområder, hvor sidstnævnte bør påtage sig den centrale rolle i forbindelse med gennemførelsen af de overvågningsordninger, der vedtages og indføres af de regionale fiskeriorganisationer. Manglen på en klar Fællesskabsstrategi til kontrol og overvågning af fiskeriaktiviteterne i internationalt farvand bringer bestræbelserne på at opfylde EU's internationale forpligtelser og for at sikre EU-flådens fortsatte tilstedeværelse i disse farvande i fare.

Reformen af den fælles fiskeripolitik åbner mulighed for at genoptage debatten om en forbedring af kontrolsystemerne og for at finde frem til nye, mere effektive sanktioner. Hvis denne mulighed tabes på gulvet, vil den fælles fiskeripolitik lide et skæbnesvangert troværdighedstab.

3.6. Den økonomiske og beskæftigelsesmæssige dimension

- Den fælles fiskeripolitik har stor økonomisk betydning. Hvert år tilføres fiskerisektoren offentlige midler i størrelsesordenen 1,1 mia. EUR (EU-midler og nationale midler).
- Overkapaciteten har også negative økonomiske følger for fiskerflådens rentabilitet. For at forbedre flådens økonomiske og finansielle ydeevne må den samlede kapital i flåden reduceres.
- Der noteres en stadig nedgang i beskæftigelsen inden for fiskeriet.
- Hvis de nuværende politikker og metoder ikke ændres, vil EU's fiskerisektor blive stadig mindre bæredygtig og rentabel.

Forordning nr. 3760/92 omhandler den langsigtede udvikling af sektoren, de specifikke behov i regioner, hvor lokalbefolkningen er særligt afhængig af fiskeriet og de dertil knyttede aktiviteter, og de økonomiske og sociale konsekvenser af en omstrukturering. De økonomiske og beskæftigelsesmæssige virkninger af den fælles fiskeripolitik er dog ofte blevet overset.

Den fælles fiskeripolitik har stor økonomisk betydning. Den fælles markedsordning og den fælles handelspolitik giver EU-producenterne prisstøtte og toldbeskyttelse. Via Det Finansielle Instrument til Udvikling af Fiskeriet (FIUF) støtter EU på afgørende måde fiskerisektoren ved at finansiere investeringer i såvel fiskerfartøjer som landbaserede anlæg til forarbejdning af fisk og til akvakultur. EU finansierer også udgifterne til fiskeri i forbindelse med fiskeriaftaler med tredjelande. Endelig modtager sektoren visse former for statsstøtte, der falder uden for FIUF. Disse politikker på EU-plan og nationalt plan betyder en tilførsel af offentlige midler på i alt ca. 1,1 mia. EUR pr. år til fiskerisektoren, hvilket repræsenterer en betydelig del af værdien af den samlede EU-produktion (ca. 7 mia. EUR for landinger af fisk og 2 mia. EUR for akvakultur).

Problemerne i selve fiskerisektoren har konsekvenser for de områder, der er afhængige af fiskeriet. Den langsigtede udvikling af sektoren, de specifikke behov i regioner, hvor lokalbefolkningen er særligt afhængig af fiskeriet og de dertil knyttede aktiviteter, og de økonomiske og sociale konsekvenser af en omstrukturering er omhandlet i forordning nr. 3760/92. Desuden er EU's tilbagestående kystområder og øer støtteberettiget under strukturprogramernes mål 1 (regioner med udviklingsefterslæb) indtil 2006. Disse programmer dækker størstedelen af følgende landes kystområder og øer: Portugal, Spanien, Italien og Grækenland. Andre områder er støtteberettiget under mål 2 (områder under omstrukturering), der er møntet bl.a. på vanskeligt stillede fiskeriafhængige områder. Under dette mål ydes der støtte til en million mennesker i diverse områder i medlemsstaterne. I forrige programmeringsperiode (1994-1999) blev der ligeledes indført et særligt fællesprogram, Pesca, for at gøre det lettere for fiskerne at tilpasse sig ændringerne i fiskerisektoren og sætte dem i stand til at udøve alternative aktiviteter.

Trods EU's store økonomiske engagement i fiskerisektoren har det hele tiden været medlemsstaterne, der havde ansvar for fastlæggelsen af en økonomisk eller "erhvervsmæssig" strategi for denne sektor, og de forfølger meget forskellige og undertiden indbyrdes modstridende mål på dette område (i modsætning til andre

sektorer, hvor EU har ført en strukturtilpasningspolitik). For at gøre EU's intervention mere effektiv er der et presserende behov for større afklaring af de politiske mål.

På baggrund af fiskerisektorens uensartede beskaffenhed er det vanskeligt at opstille et entydigt scenario for dens økonomiske og finansielle ydeevne og dens levedygtighed på kort og lang sigt. Det finansielle udbytte af fiskeri med større fartøjer - data om fiskeri med mindre fartøjer er sjældne - er ofte beskedent og varierer særdeles meget fra år til år, og det gør, at situationen i sektoren er permanent ustabil. I en række tilfælde er fortjenesterne ikke store nok til at dække omkostninger og afskrivninger. Efter adskillige år med betragtelige underskud indtrådte der en vis bedring i midten af 1990'erne. Denne forbedring skyldtes dog ikke, at betingelserne var blevet grundlæggende ændret, men snarere en værdiforøgelse af landingerne og en mindskelse af udgifterne til brændstof i faste priser (en udvikling, som nu er totalt ændret). Med andre ord skyldtes de finansielle forbedringer snarere konjunkturændringer end strukturelle faktorer.

Den nære sammenhæng mellem omsætning og fiskerivirksomheders evne til at give overskud viser, hvilken afgørende betydning balancen mellem fiskerfartøjernes antal og kapacitet på den ene side og de disponible fiskeressourcer på den anden side har for rentabiliteten. Hvis der er overkapacitet, må landingernes mere eller mindre konstante værdi nødvendigvis fordeles på et større antal erhvervsdrivende. Overkapacitet har en række negative økonomiske virkninger. Den forringer hvert enkelt fartøjs mulighed for at skabe en rimelig indtjening. Flådens rentabilitet bringes i fare, når investeringerne underudnyttes. Samtidig er et utilstrækkeligt kapitalafkast med til at forsinke moderniseringen af flåden, og dermed svækkes konkurrenceevnen yderligere. En forbedring af EU-fiskerflådens økonomiske og finansielle ydeevne kræver derfor først og fremmest en mindskelse af den samlede kapital i flåden.

De nuværende tilskud til investering i fiskerisektoren og visse skatteforanstaltninger såsom afgiftsfrit brændstof bidrager ikke til at nå dette mål. Ved kunstigt at nedbringe omkostninger og investeringsrisici inden for et allerede overkapitaliseret erhverv fremmer man en overforsyning med kapital. Hvert nysubsidieret fiskerfartøj er med til at mindske alle andre fartøjers produktivitet og rentabilitet i et givet fiskeri. En sådan politik har også en negativ indvirkning på konkurrenceevnen, eftersom såvel subsidierede som ikke-subsidierede fiskerfartøjer må deles om de samme fiskebestande og -markeder. Og fartøjsejernes store udgifter til afdrag på den investerede kapital nedsætter fartøjsejernes evne til at aflønne arbejdsstyrken bedre (eller at udvide den). Sektoren har således tiltrukket flere ressourcer, end det ellers ville have været tilfældet og derved påført resten af erhvervslivet en ekstraomkostning, da de anvendte ressourcer kunne udnyttes mere rentabelt andetsteds.

Fiskerisektoren skrumper til stadighed ind. I perioden 1990-1997 faldt beskæftigelsen i fangstsektoren (-19%) og forarbejdningssektoren (-10%), mens den voksede inden for akvakultur (+22%). Den samlede beskæftigelse i disse sektorer viser et fald på 13% (dvs. et tab på 60 000 arbejdspladser). Denne nedgang i beskæftigelsen varierer meget landene og regionerne imellem (fx udviser Grækenland en samlet stigning og Danmark en større nedgang i alle sektorer).

I samme periode var EU's afhængighed af fiskeriet præget af visse ændringer. Selv om langt de fleste regioner, der var afhængige af fiskeriet i 1990, også var det i 1997,

ændredes kortet over de fiskeriafhængige regioner markant. Der noteredes et stærkt fald i de fleste regioners fiskeriafhængighed, især i Spanien, men samtidig blev visse græske regioner mere fiskeriafhængige. Mindre afhængighed af fangster/landinger blev i visse regioner opvejet af øget beskæftigelse inden for akvakultur. Der er en tendens til øget fiskeriafhængighed i visse mål 1-regioner, der er præget af en langsom økonomisk udvikling og af knaphed på alternative aktiviteter.

Det generelle billede, der tegner sig, er præget af en støt nedgang i beskæftigelsen inden for fiskeriet. Den form for støtte, som EU altovervejende yder, dvs. investeringsstøtte, kan have forværret problemet med overkapacitet, lav rentabilitet og erstatning af arbejdskraft med kapital i fangstsektoren. Investeringsstøtten kan også have haft en tendens til at øge afhængigheden af fiskeriet, ved at fiskerisektoren behandles gunstigere end andre sektorer, der måske kunne tilbyde dem, der forlader fiskerisektoren, alternative beskæftigelsesmuligheder. Den eneste undtagelse har været Pesca-programmet, hvormed EU aktivt har søgt at fremme fiskeres tilpasning til alternative økonomiske aktiviteter. Dette program var dog af beskedent omfang sammenlignet med andre støtteforanstaltninger, og de nyskabende tiltag blev ikke udnyttet tilstrækkeligt.

En politik, der tilstræber at redde arbejdspladser i fiskeriafhængige regioner ved at yde støtte til fiskerisektoren, kan være selvdestruktiv. En sådan politik har ikke kunnet forebygge en støt nedgang i beskæftigelsen inden for EU-fiskeriet. Nedgangen har gennemsnitligt andraget 2% om året i fangstsektoren og er fremprovokeret af de knappe fiskeressourcer og af de teknologiske fremskridt, som på dramatisk vis har øget arbejdskraftens produktivitet. Tiltrækningen fra mere sikre og bedre betalte job i andre sektorer, har betydet, at det i mange regioner er blevet stadig vanskeligere at hyre besætninger til fiskerfartøjerne, især til højsøfiskerflåderne.

De hidtidige økonomiske politikker i fiskerisektoren på EU-plan eller nationalt plan har ladet meget tilbage at ønske. Hvis den nuværende politik og fremgangsmåde ikke ændres, vil EU's fiskerisektor blive stadig mindre bæredygtig og rentabel, og dens konkurrenceevne selv på det indre marked vil være truet. Desuden vil en overkapitaliseret og alt for stor fiskerflåde bringe fiskeressourcernes bæredygtighed i fare, uden at man får løst beskæftigelsesproblemet i regioner, hvor fiskeriet spiller en stor økonomisk rolle. Det er derfor bydende nødvendigt for EU at finde nye metoder til økonomisk styring af fiskerisektoren.

En bæredygtig forvaltning af fiskeriet, som genskaber fiskebestandenes produktivitet, vil give et forbedret økonomisk og socialt udbytte både for fiskeriet og for samfundet som helhed. I det lange løb vil større fiskebestande udmønte sig i større fangster pr. fiskeriindsatsenhed og øget rentabilitet for fiskeriet og derigennem eventuelt tiltrække nye fiskere. Små fiskemængder vil få den modsatte virkning og medføre indkomster, der er for lave til at dække de samlede omkostninger, og dermed føre til kapitalflugt og flugt af arbejdskraft. Selv på kort til mellemlang sigt vil en begrænsning af kapital- og arbejdskrafttilførsel få en positiv virkning for nettoindkomsterne for dem, der fortsætter inden for fiskeriet, da de resterende fiskerfartøjer vil kunne fange flere fisk med stort set uændrede driftsomkostninger.

3.7. Akvakultur

- Akvakulturen bidrager mærkbart til forsyningen med fiskerivarer og giver alternativ beskæftigelse i mange regioner, der er afhængige af fiskeri.
- EU's akvakultur skal være i stand til effektivt at opfylde krav til miljø- og sundhedsbeskyttelse.

Udviklingen af akvakulturen har bidraget til forsyningen med fiskerivarer uden at øge presset på de naturlige bestande og har desuden skabt alternativ beskæftigelse i mange regioner, der er afhængige af fiskeri.

Akvakultursektoren har spillet en vigtig rolle for forbedringen af den økonomiske situation i visse kystsamfund. Selv om udviklingen generelt har været positiv, står EU's akvakultur imidlertid over for flere problemer. Efterhånden som akvakulturen udvikler sig, ses den således i stigende grad som en trussel mod andre aktiviteter. Turistindustrien er særligt kritisk over for akvakultur, som beskyldes for at optage områder, der kunne anvendes til rekreative formål, og for at producere affald, som forringer kvaliteten af badevandet i nærheden. For at sikre akvakultursektoren en stabil fremtid er det vigtigt, at den sammen med andre brugere af kystområderne går i gang med at løse disse konflikter.

Konkurrencen i den internationale handel har også påvirket EU's akvakultursektor i det seneste årti. Producentprisen pr. kg for alle akvakulturprodukter er faldet, hvilket har tilskyndet til øget produktivitet og foranlediget nye markedsføringsinitiativer.

De seneste ti år er der gennemført lovgivning med krav til miljø- og sundhedsbeskyttelse, som har øget produktionsomkostningerne og derved reduceret ressourcerne til markedsføring og salg fremme.

Hvad angår akvakultur, er EU's vigtigste politiske redskab Det Finansielle Instrument til Udvikling af Fiskeriet (FIUF), som kan yde støtte overalt men dog med højere støttesatser i mål 1-områder end i andre områder. Dette instrument er et meget vigtigt led i EU's integrationsproces, men det er et faktum, at der med FIUF indtil nu hovedsagelig er ydet støtte i form af kapitaltilskud til virksomheders produktionsfremmende investeringer.

3.8. Forarbejdningsindustrien

- EU's forarbejdningsindustri består navnlig af små og mellemstore virksomheder, der kæmper med utilstrækkelige, uregelmæssige og ikke-konkurrencedygtige forsyninger, krav til sundhed og hygiejne, konkurrence fra tredjelande og et stigende antal store detailsalgsvirksomheder, som presser priserne.
- Der er ydet betydelig EU-struktur støtte til sektoren.

Der findes omkring 2 000 forarbejdningsvirksomheder i denne sektor. Der er især tale om små og mellemstore virksomheder, som kæmper med en række problemer såsom utilstrækkelige, uregelmæssige og ikke-konkurrencedygtige forsyninger kombineret med vanskeligheder affødt af forældet produktionsudstyr, mangelfuld

overholdelse af sundheds- og hygiejnekrav, øget konkurrence fra produkter fra tredjelande og et stigende antal store detailsalgsvirksomheder, der presser priserne.

Forsyningerne udgør et væsentligt problem, eftersom EU's produktion af fiskerivarer ikke dækker den interne efterspørgsel, og situationen forværres yderligere af, at EU's egne ressourcer er for nedadgående. EU-forarbejdningsindustrien kan importere fisk til nedsat told og således forblive konkurrencedygtig. Importen omfatter især delvis forarbejdede og frosne produkter, hvis værdi øges ved videreforarbejdning i EU-virksomheder.

For at afhjælpe de problemer, industrien har oplevet i de seneste år, har der været gennemført omfattende omstruktureringer, der har medført koncentration gennem etablering af store virksomheder (der ofte er integreret i fodervare-, finans- eller store distributionsgrupper), som mindst er landsdækkende og i visse tilfælde dækker hele EU og generelt fremstiller flere forskellige produkter med stor merværdi. Hertil kommer, at der er sket vertikale sammenlægninger af visse store virksomheder, som herved har fået forbedret adgang til råvarerne. Disse virksomhedsgrupper er blevet vigtige aktører i sektoren.

Mellem 1986 og 1999 gik man med EU's støttepolitik for forarbejdningsindustrien væk fra ledsageforanstaltninger til udvikling og modernisering af sektoren og over til at prioritere omstrukturering og fremme af produktionsteknikker, der gør det muligt generelt at styrke konkurrenceevnen.

3.9. Den fælles fiskeripolitik's internationale dimension

- Den nuværende politik bør tilpasses de skiftende forhold og nye udfordringer, såsom nye aktørers entré i fiskeriet og mange udviklingslandes legitime ønske om at udvikle deres fiskerisektor, og kravet om et bæredygtigt og ansvarligt fiskeri.

EU har en af verdens største fiskerflåder, og selv om den hovedsagelig fisker i EU-farvande, er en betydelig del af EU's fiskerisektor afhængig af adgangen til ressourcer uden for egne farvande, dvs. ressourcer, som deles med tredjelande, ressourcer i farvande, der hører ind under mere fjerntliggende kyststaters jurisdiktion, eller ressourcer i internationale farvande. I alle disse tilfælde skal adgangsbetingelserne fastlægges i aftaler mellem EU og en eller flere kyststater eller flagstater.

De tekniske fremskridt, nye fiskerinationer, det øgede antal fartøjer, der sejler under bekvemmelighedsflag og ikke overholder de internationale regler, og nye fiskerinationers ønske om at udvikle deres fiskerisektor ændrer konkurrencevilkårene på en mere vidtrækkende måde end de traditionelle konflikter, som kendetegner fiskeriet (konflikter vedrørende fiskeredskaber, konkurrence mellem fiskeri med mindre fartøjer og fiskeri med større fartøjer osv.). Desuden bliver EU's højsøflåder stadig mindre konkurrencedygtige i forhold til nye fiskerinationer med et lavere omkostningsniveau.

Fremtiden for EU's bilaterale forbindelser på fiskeriområdet er usikker. Mange lande forsøger at udvikle deres eget fiskeri og deltager endog i højsøfiskeri. Der er i den forbindelse et voksende behov for samarbejde på områder såsom økonomisk bistand, bistand til udvikling af menneskelige ressourcer, teknisk bistand, overførsel af

teknologi, konsulent- og rådgivningstjenester, uddannelse og bedre forvaltning af ressourcer.

Mange tredjelande, i hvis farvande EU-flåderne tidligere fiskede, står også over for problemet med kraftig nedgang i bestandene samtidig med, at fiskeriet har afgørende betydning for den generelle fødevarerforsyning og den økonomiske udvikling i de pågældende lande. Fiskeriet i udviklingslandenes farvande står over problemer, der forværres markant af den økonomiske og sociale situation såsom manglende kendskab til de akvatiske ressourcer og fiskeriets indvirkning på økosystemerne, vanskeligheder ved at vurdere, hvor stort et "overskud" der kan stilles til rådighed for udenlandske fiskerflåder, ustabilitet og risici, der lægger en dæmper på langsigtede investeringer, manglende overvågning og kontrol af fiskeriaktiviteterne samt problemer med at bekæmpe piratfiskeri og ulovligt fiskeri. Det ville også være helt utænkeligt at anmode tredjelande, der har behov for at reducere deres flådekapacitet, om øgede fiskerimuligheder for EU-fartøjer.

Den eksterne fiskeripolitik har - sådan som den kommer til udtryk i EU's bilaterale fiskeriaftaler - ligeledes en række svagheder:

- Fiskeriaftalerne er ikke altid fleksible nok til, at man kan reagere hurtigt på krisesituationer som fx nedgang i bestande. Desuden er de ikke flerartsorienteret, og forsigtighedsprincippet nævnes og anvendes sjældent.
- De fiskerimuligheder, EU's fartøjer tilbydes, er ikke altid baseret på den reelle udvikling i bestandene.
- Fiskeridødeligheden som følge af EU-fartøjernes fiskeri kendes ikke altid.
- I visse fiskeriaftaler er der ikke tilstrækkelige garantier for beskyttelse af kystfiskeri.
- Der er i den fælles fiskeripolitik en mangel på sammenhæng mellem fiskeriaftaler på den ene side og FIUF-støttet overførsel af fartøjer på den anden. Fartøjer, der ejes af virksomheder, som overvejende har finansielle interesser i EU, konkurrerer om de samme ressourcer, blot efter forskellige regler.

EU har ved at tiltræde adfærdskodeksen for ansvarligt fiskeri accepteret at samarbejde med udviklingslandene og at hjælpe dem med at udvikle deres fiskerisektorer. I EU's fremtidige bilaterale forbindelser på fiskeriområdet må der tages hensyn til disse forpligtelser.

EU's eksterne fiskeripolitik angribes ofte i internationale fora, og der er derfor behov for at forbedre dens troværdighed og image i den internationale offentlighed.

Hvis den nuværende eksterne fiskeripolitik ikke tilpasses de skiftende forhold og nye udfordringer, vil det underminere EU's status som en vigtig og ansvarlig international aktør.

3.10. Fiskeriet i Middelhavet

- | |
|---|
| <ul style="list-style-type: none">• EU's politik for Middelhavet har ikke levet op til forventningerne: gennemførelsen af forordningen vedrørende tekniske foranstaltninger for |
|---|

Middelhavet har ikke været tilfredsstillende, der mangler data, og der har kun været ringe fremskridt i det internationale samarbejde.

Middelhavet er et strategisk område, der forbinder lande med meget forskellig kulturel, religiøs, etnisk og økonomisk baggrund. Den fælles fiskeripolitik kan spille en vigtig rolle i et samarbejde mellem middelhavslandene baseret på større bevidsthed om betydningen af fælles ressourcer og mål.

I modsætning til struktur- og markedspolitikkerne, som er blevet gennemført fuldt ud, er foranstaltningerne til bevarelse og forvaltning af ressourcerne kun blevet iværksat delvist i Middelhavet. Dette skyldes navnlig de særlige forhold, der kendetegner middelhavsfiskeriet:

- Kontinentalsoklen er generelt meget smal, og hovedparten af fiskeriet finder sted inden for kyststaternes jurisdiktion. De fleste lande gør ikke krav på jurisdiktion ud over 12-sømilegrænsen. Fartøjer, der sejler under ikke-middelhavslandes flag, driver intensivt fiskeri efter tun og andre værdifulde fiskeressourcer i internationale farvande.
- Middelhavsfiskeriet udføres generelt med mindre fartøjer, og de lokale flåder består hovedsagelig af små fiskerfartøjer, der driver fiskeri i både nationale og internationale farvande. Århundredgamle traditioner og institutioner som fx de såkaldte *Prud'hommies* i Frankrig og *las Cofradias* i Spanien spiller stadig en vigtig rolle i Middelhavsområdet.
- Fiskeri og akvakultur spiller en vigtig rolle i mange områders økonomi, og hovedparten af de EU-regioner, der er afhængige af fiskeri, finder man således i Middelhavsområdet.

EU har siden starten af 1990'erne taget en række initiativer til at forbedre forvaltningen af fiskeriet i Middelhavet. Initiativerne har omfattet harmonisering af tekniske foranstaltninger, mere selektive fiskeredskaber (herunder forbud mod drivgarn) og styrket internationalt samarbejde (tilrettelæggelse af diplomatiske konferencer på Kreta og i Venedig og EU's tiltrædelse af relevante regionale fiskeriorganisationer, herunder Det Almindelige Råd for Fiskeri i Middelhavet (GFCM) og Den Internationale Kommission for Bevarelse af Tunfiskebestanden i Atlanterhavet (ICCAT).

Resultaterne har imidlertid ikke levet op til forventningerne: både det internationale samarbejde og styrkelsen af GFCM-procedurene skrider kun langsomt frem, mens de interne foranstaltninger ikke rigtigt er blevet accepteret (og derfor heller ikke efterlevet) af fiskerne og ikke overvåges ordentligt af medlemsstaterne.

Det vigtigste instrument til forvaltning af ressourcerne på EU-plan har indtil nu været forordning nr. 1626/94 om tekniske foranstaltninger til bevarelse af fiskeressourcerne i Middelhavet (EFT L 171 af 6.7.1994), som tog sigte på en harmonisering af lovgivningen i EU's kyststater. Implementeringen af forordningen har imidlertid ikke været tilfredsstillende.

Anvendelsen og håndhævelsen af mindstemål for landede fisk er stødt på problemer. Eksistensen af et marked for undermålsfisk, manglen på en tradition for effektiv kontrol i visse dele af Middelhavsområdet og en udbredt følelse hos fiskerne af, at de

ikke i tilstrækkelig grad er blevet inddraget i beslutningsprocessen, har bidraget til denne situation. Tredjelandenes flåder er desuden ikke omfattet af de samme strenge regler som EU-flåden.

Eksternt har der kun været ringe fremskridt i det multilaterale samarbejde. Effektiv overvågning og kontrol samt videnskabelig rådgivning baseret på kvalitetsdata er en mangelvare. Hvis situationen ikke forbedres, kan visse parter føle sig tilskyndet til at træffe ensidige foranstaltninger som fx udvidelse af fiskerizoner eller oprettelse af nye zoner, hvilket ville kunne medføre alvorlige problemer for EU's fiskere og juridiske komplikationer i EU's forbindelser med tredjelande.

Hvis der ikke gøres en indsats på ovennævnte områder, vil bestandenes situation blive forværret. Hvis EU forholder sig passiv, vil det kunne føre til mangel på relevante data til underbygning af forvaltningsbeslutningerne, mangel på effektiv overvågning og håndhævelse, mangel på internationalt samarbejde med nabolandene og øget anvendelse af ensidige foranstaltninger.

4. KLARERE MÅL FOR FREMTIDEN

Som beskrevet i det foregående, skyldes mange af de nuværende problemer for den fælles fiskeripolitik, at der er for mange forskellige mål, og at de ikke er defineret klart nok. De generelle mål med den fælles fiskeripolitik er hver især legitime mål, men de kan kun nås på lang sigt. Udviklingen hen imod bæredygtighed og levedygtighed på lang sigt kræver korrigerende foranstaltninger på kort sigt, der kan genskabe fiskebestandenes produktivitet, dvs. mindre faktorinput, kapital og arbejdskraft. Sådanne tilpasninger, der skal give resultater på lang sigt, skal imidlertid sammenholdes med omkostningerne - både på kort og lang sigt - ved at videreføre den nuværende politik.

Kommissionen er helt overbevist om, at der til løsning af de aktuelle problemer bør opstilles sammenhængende mål under den fælles fiskeripolitik. Reformdebatten bør også fokusere på den relative betydning af disse mål og behovet for klarere politiske valg, hvis målene ikke er indbyrdes kompatible.

Kommissionen har fastlagt følgende mål for den fremtidige fælles fiskeripolitik. Den fælles fiskeripolitik skal:

- medvirke til skabe et ansvarligt og bæredygtigt fiskeri, som sikrer sunde marine økosystemer, der kan opretholde de marine ressourcers og levesteders kvalitet, mangfoldighed og kvantitet. Det haster i den forbindelse at få styrket og forbedret bevarelsespolitikken for at få vendt den nuværende nedadgående tendens for mange bestande.
- gennem hensigtsmæssig fiskeriforvaltning bidrage til virkeliggørelse af de miljømål, der er fastsat i traktatens artikel 174. Der bør som supplement til de fiskeripolitiske tiltag fastlægges egnede foranstaltninger til begrænsning af de negative konsekvenser for miljøet af andre menneskelige aktiviteter som fx søtransport, olieudvinding og opmudring.
- kompletteres med sundhedskrav for at beskytte menneskers og dyrs sundhed samt sikre stabile forsyninger til EU-markedet til rimelige priser for forbrugerne

- hurtigst muligt bringe flådekapaciteten i overensstemmelse med ressourcernes mængde og bæredygtighed
- fremme bedre styring gennem mere gennemsigtig, ansvarlig og smidig forvaltning og beslutningstagningsprocesser, der inddrager aktørerne på regionalt og lokalt plan og sikrer, at der i tilfælde af lokale krisesituationer og bevarelsesproblemer findes en passende løsning
- sikre effektiv håndhævelse af den fælles fiskeripolitikens regler ved hjælp af gennemsigtige ordninger, der kan garantere ensartede vilkår overalt i EU
- sikre en rentabel og selvforsynende fiskeri- og akvakultursektor, der er konkurrencedygtig i en globaliseret økonomi
- medvirke til at løse problemer med strukturel tilpasning, der vil blive affødt af forpligtelsen til at drive et bæredygtigt fiskeri
- fremme ansvarlig og rationel udnyttelse af fiskeressourcerne i internationale farvande og medvirke til at etablere partnerskaber med tredjelande på en måde, der er forenelig med EU's udviklingspolitik
- medvirke til at forbedre kvaliteten og mængden af relevante data til støtte for beslutningstagningen og fremme tværfaglig videnskabelig forskning, der gør det muligt at i rette tid at tilvejebringe kompetent videnskabelig oplysning og rådgivning om fiskeri, økosystemer og andre relevante miljøfaktorer.

Det første skridt hen imod en virkeliggørelse af disse mål er, at der kommer en offentlig debat i gang med udgangspunkt i grønbogen.

5. DEN FREMTIDIGE FÆLLES FISKERIPOLITIK: MULIGHEDER OG PRÆFERENCER

5.1. Styrkelse og forbedring af bevarelsespolitikken

- | |
|---|
| <ul style="list-style-type: none"> • Indførelse af flerårig og økosystemorienteret forvaltning. • Vedtagelse af skærpede tekniske foranstaltninger til beskyttelse af ungfisk og begrænsning af udsmid, herunder pilotprojekter omfattende hidtil ikke-anvendte foranstaltninger som fx forbud mod udsmid. • Udvikling af et system til måling af fremskridt i den fælles fiskeripolitik hen imod en bæredygtig udvikling og sammenholdelse af forvaltningssystemernes og -politikkers resultater med de opstillede mål. • Videreførelse af adgangsordningen for 6-12-sømilezonen og Shetlandskassen. |
|---|

Selv om der ikke findes nogen universalløsning på bevarelsesproblemerne, gør den aktuelle kritiske situation for mange bestande det nu mere vigtigt end nogensinde tidligere, at alle tilgængelige instrumenter anvendes effektivt.

Det bør overvejes at gennemføre følgende mere specifikke aktioner:

5.1.1. *Flerårig, flerarts- og økosystemorienteret forvaltning*

Der er nu bred enighed om, at der er behov for at fastlægge flerårige forvaltningsplaner under hensyntagen til forsigtighedsprincippet. Kommissionen fremlagde i december 2000 en meddelelse til Rådet og Europa-Parlamentet om anvendelse af forsigtighedsprincippet og flerårige mekanismer til fastsættelse af TAC'er².

En flerårig fremgangsmåde skulle gøre det lettere at undgå to store ulemper ved årlig fastsættelse af TAC'er og kvoter: udskydelse af vanskelige beslutninger og store TAC-ændringer fra det ene år til det andet.

For at kunne anvende en flerårig fremgangsmåde er det for flere bestande nødvendigt at fastlægge flerårige strategier, der er forenelige med forsigtighedsprincippet. Sådanne forvaltningsstrategier skal være baseret på en planlagt udvikling af fiskeridødeligheden på mellemlang sigt (3-5 år).

Anvendelsen af flerårige rammer skal baseres på det videnskabelige arbejde, som allerede er gjort for de bestande, der deles med Norge og de baltiske lande, under hensyntagen til forsigtighedsprincippet. Mål på mellemlang sigt for miljø og økosystemer og strategier for særligt vigtige arter og levesteder kan kobles sammen med fastsættelse af grænser for bifangster og utilsigtede fangster, navnlig for de arter, der er omfattet af miljølovgivning.

Blandet fiskeri tegner sig for hovedparten af fiskeriet i EU-farvandene, og det kan derfor være en fordel at forvalte grupper af bestande for veldefinerede fiskerier. Indførelse af en effektiv ordning til forvaltning af fiskeriindsatsen kunne være én af fremgangsmåderne ved flerartsforvaltning. Der er desuden behov for yderligere udvikling af en økosystemorienteret fremgangsmåde på alle fiskeriforvaltningsområder - fra ressourcer til forbrugere - for at der kan opnås en bæredygtig udnyttelse af de marine økosystemer.

For randområderne er bestandenes tilstand forskellig fra det ene område til det andet. Dette kan bevirke, at de foranstaltninger, der skal træffes, må skræddersyes til de specifikke situationer i disse områder.

5.1.2. *Tekniske foranstaltninger*

Det er nødvendigt at vedtage mere effektive regler. Indførelse og fremme af anvendelsen af selektive redskaber, der begrænser eller forhindrer bifangster af ikke-målarter, og anvendelse af fiskemetoder, som har mindre fysisk indvirkning på miljøet, vil uden tvivl medvirke til at forbedre den nuværende situation. De tekniske foranstaltninger skal også i højere grad tage hensyn til miljøet. For eksempel nytter lukning af en zone og indstilling af ethvert fiskeri måske ikke ret meget set ud fra et fiskeriforvaltningssynspunkt, men sådanne foranstaltninger kan sikre, at et økologisk sårbart og vigtigt område for ikke-målarter beskyttes.

Det er også nødvendigt at undersøge nytten af foranstaltninger, der indtil nu ikke er blevet anvendt, som fx forbud mod udsmid inden for visse fiskerier, der er nemme at kontrollere, og realtidslukninger af visse områder. En anden mulighed kunne være at

² KOM(2000) 803 endelig.

overveje at lade en vis procentdel bifangster indgå i TAC'erne, som det er tilfældet inden for Organisationen for Fiskeriet i det Nordvestlige Atlanterhav (NAFO). Det vil være nemt at iværksætte pilotprojekter af denne type.

I genopbygningsplaner for krisesituationer skal - som det var tilfældet med den genopbygningsplan, der blev vedtaget for torskebestanden i Det Irske Hav i 2000 - specifikke tekniske foranstaltninger fremover indgå som en meget vigtigt element. Begrebet bestandsgenopbygning skal ligeledes introduceres. Bestandsgenopbygningen kan eventuelt forløbe gradvis over en relativt lang periode for bestande, der befinder sig i en situation med endnu tålelig overudnyttelse. Bestandsgenopbygningen skal imidlertid være langt mere radikal for bestande, hvor de sikre biologiske grænser er overskredet.

Der er behov for en ny debat om tekniske foranstaltninger i lyset af erfaringerne med anvendelse af den nuværende lovgivning og gennemførelsen af pilotprojekter og genopbygningsplaner. Det er samtidig nødvendigt at inddrage fiskerne i udarbejdelsen af nye regler for at skabe et bedre forhold mellem fiskere og videnskabsfolk og øge gennemsigtigheden af den videnskabelige rådgivning.

5.1.3. Overvågning og evaluering af foranstaltninger til bevarelse og forvaltning

Det er nødvendigt at udvikle et system til måling af fremskridt i den fælles fiskeripolitik hen imod en bæredygtig udvikling og sammenholdelse af forvaltningssystemernes og -politikernes resultater med de opstillede mål.

Der skal fastlægges sociale indikatorer, miljøindikatorer, økonomiske indikatorer og referencepunkter, der kan anvendes til at vurdere, hvordan det går med at nå disse mål, og hvilke resultater der er nået med hensyn til det mere vidtspændende mål, nemlig bæredygtig udvikling.

Til det formål kan der drages fordel af det arbejde, som internationale organisationer såsom FAO og Det Europæiske Miljøagentur udfører.

5.1.4. Adgang til farvande og ressourcer

5.1.4.1. Relativ stabilitet

Princippet om relativ stabilitet har siden 1983 givet medlemsstaterne en garanti med hensyn til kvoteandele, hvorved man har undgået årlige gentagelser af en politisk debat om fordelingsnøglen, som ville kunne have gjort beslutningstagningen om TAC'erne endnu vanskeligere. Anvendelsen af de såkaldte Haag-præferencer har givet mulighed for en vis fleksibilitet med henblik på at imødekomme en række specifikke anmodninger for visse områder, selv om dette ikke er blevet mødt med velvilje af alle de berørte medlemsstater og fiskere.

Kommissionen kan i den nuværende situation ikke få øje på noget anvendeligt alternativ, hvormed der kan nås tilsvarende resultater. Høringsprocessen har vist, at dette synspunkt i vid udstrækning deles i hele EU. Der er derfor ikke behov for en radikal revision af den eksisterende ordning.

Når strukturproblemerne i fiskerisektoren er blevet løst, og den økonomiske og sociale situation i sektoren er blevet mere stabil, kan man eventuelt på ny overveje nødvendigheden af fortsat at opretholde princippet om relativ stabilitet og

muligheden for at lade arbejdsmarkedskræfterne få frit spil i fiskeriet, ligesom det er tilfældet i den øvrige del af EU's økonomi.

5.1.4.2. 6-12-sømilezonen

Hovedformålet med 6-12-sømilezonen var for det første at beskytte fiskeressourcerne ved kun at tillade fiskeri med mindre fartøjer i denne zone. Dette fiskeri er generelt mindre belastende for bestandene i disse zoner, hvor man ofte finder opvækstområder. For det andet var formålet at beskytte det traditionelle fiskeri i kystsamfundene og herved hjælpe dem med at opretholde deres økonomiske og sociale netværk.

Hvis man sammenholder den yderligere nedgang i de fleste fiskebestande og de fortsatte vanskeligheder i de fiskeriafhængige områder ved at drage fordel af den aktuelle økonomiske vækst, synes disse mål at være lige så relevante i dag som de var i 1992, og dette synspunkt synes der at være generel enighed om i EU.

Ønsker om udvidelse af kystzonerne ud over 12 sømil i visse medlemsstater er ikke blevet understøttet af verificerbare data.

En ændring af 6-12-sømileordningen ville ødelægge den balance, der for længe siden er skabt i den fælles fiskeripolitik.

5.1.4.3. Shetlandskassen og adgang til Nordsøen

Shetlandskassen blev oprettet, fordi visse arter i denne region er biologisk følsomme på grund af den udnyttelse, der har fundet sted. Etableringen af Shetlandskassen spillede også en vigtig rolle i bestræbelserne for at få godkendt den balance, der er fastlagt mellem de forskellige fiskerflåder og fiskerisamfund.

Udviklingen i bestandene i dette område gør det ikke muligt at øge fiskeriindsatsen, og Kommissionen mener, at de nuværende fiskerirestriktioner bør opretholdes. Der er dog behov for bedre videnskabelig rådgivning af hensyn til en eventuel justering af ordningen.

De lovgivningsmæssige restriktioner, der gælder for adgangen til Nordsøen, ophæves den 31. december 2002. Eftersom alt fiskeri efter arter af handelsmæssig betydning reguleres af TAC- og kvoteordninger, er adgangen til ressourcer begrænset til flåder, som råder over kvoter. Ulovligt fiskeri bør forebygges gennem effektiv overvågning.

5.2. Fremme af miljødimensionen i den fælles fiskeripolitik

- Fuld gennemførelse af de relevante miljøinstrumenter, aktionsplaner og strategier til beskyttelse af biodiversiteten og integration af miljøbeskyttelseshensyn i den fælles fiskeripolitik.
- Lancering af en debat om økomærkning af fiskerivarer.

Det er et krav, at miljøbeskyttelsen integreres i den fælles fiskeripolitik. I den kommende meddelelse, "Omrids af en strategi til integration af miljøbeskyttelseshensyn i den fælles fiskeripolitik", redegøres der for en velegnet strategi til, hvordan denne integration kan finde sted. Selv om strategien kan iværksættes under den eksisterende fælles fiskeripolitik uden en reform, mener

Kommissionen, at det bedste ville være at udnytte den igangværende revision af den fælles fiskeripolitik, da en styrkelse af lovgivningsgrundlaget kan gøre iværksættelsen af strategien mere effektiv. Den nye fælles fiskeripolitik skal specifikt tage sigte på, at der opnås øget effektivitet ved gennemførelsen af ovenstående strategi.

Kommissionen agter også at sætte gang i en debat om økomærkning af fiskerivarer i den nærmeste fremtid. Økomærkningsordningerne indeholder markeds- og oplysningsbaserede metoder til fremme af bæredygtigheden i fiskeriet, idet de gør det lettere for forbrugerne at træffe et valg, som er baseret på mere gennemsigtige oplysninger om et givet produkts indvirkning på miljøet eller bæredygtigheden af den fiskeressource, det er fremstillet af.

Kommissionen er enig i målsætningen med økomærkningsordningerne i fiskerisektoren, som er at øge forbrugernes bevidsthed om de miljømæssige aspekter ved fiskeriet og derved at skærpe miljøbevidstheden hos både de ansvarlige for fiskeriforvaltningen og fiskerne. Dette er udtryk for den voksende interesse for at gøre både fiskerne og de ansvarlige for forvaltningen mere bevidste om miljøkonsekvenserne. Der bør derfor tilskyndes til indførelse af frivillige økomærkningsordninger, og det skal gøres nemmere at anvende dem på markedet som et supplement til lovgivningen om udnyttelse af fiskeriressourcerne og fødevarer sikkerhed. Det forbliver de offentlige myndigheders hovedansvar at beskytte de naturlige ressourcer, men dette er ikke til hinder for, at der tages frivillige, markedsorienterede initiativer.

Økomærkningsordningerne bør imidlertid sikre, at forbrugeroplysningerne er objektive og verificerbare, og det skal overvåges behørigt, at produkterne opfylder de fastsatte mærkningskrav. Der er desuden visse problemer ved økomærkning af fiskerivarer: nemlig følgerne for ikke-økomærkede fisk, som er fanget i overensstemmelse med den fælles fiskeripolitik, den videnskabelige eller tekniske begrundelse for de anvendte kriterier og identificering af det mærkede produkt i hele afsætningsfasen.

Det kan være nødvendigt, at de offentlige myndigheder fastsætter bestemmelser for frivillig økomærkning for at sikre, at der anvendes passende evalueringskriterier, at der føres uafhængig kontrol af, om de fastsatte krav efterleves, og for at forbrugeroplysningerne bliver korrekte. Hvis de offentlige myndigheder deltager konstruktivt i økomærkningsordningerne, vil ordningerne få større troværdighed, og det vil desuden blive nemmere at opnå positive resultater med disse ordninger. De offentlige myndigheder ønsker måske at gå videre ved at fastlægge de evalueringskriterier, der skal anvendes i forbindelse med økomærkningsordningerne. De centrale spørgsmål i forbindelse med økomærkningen af fiskerivarer i EU er, hvor meget og hvordan de offentlige myndigheder skal inddrages heri.

5.3. Fremme af menneskers og dyrs sundhed og sikkerhed i fiskerisektoren af hensyn til forbrugerbeskyttelse

- Hensyntagen til konsekvenserne for fiskerivarer af den igangværende revision af EU's fødevarerlovgivning.
- Sikring af forbrugerbeskyttelse i forbindelse med import fra tredjelande.

I den videnskabelige litteratur har man ofte fremhævet de sundhedsmæssige fordele ved at spise fisk, der er rige på flerumættede fedtsyrer, som hjælper til at forebygge betændelses- og hjertesygdomme og har en positiv indvirkning på synet og den neurale udvikling hos børn. Der er imidlertid visse risici for menneskers sundhed i forbindelse med handel med, forarbejdning og/eller distribution af fisk: eksponering for giftige kemiske stoffer eller tungmetaller, mikrobiologisk kontaminering, giftige arter, parasitter, histamin mv. Der er også risiko for indførelse og/eller spredning af dyresygdomme, som kan få alvorlige økonomiske konsekvenser for akvakulturen. Det er derfor nødvendigt at anvende sundhedskravene i EU-lovgivningen for at beskytte menneskers og dyrs sundhed.

Fødevarer kvaliteten er højt prioriteret i EU, og fiskerivarerne vil inden længe blive berørt af den igangværende revision af EU's fødevarerlov, som har til formål at sikre den højeste mulige fødevarerstandard. Dette kan medføre, at der fx bliver fastsat lavere grænseværdier for forurenende stoffer såsom tungmetaller eller dioxin.

Korrekt anvendelse af EU's krav på sundhedsområdet vil få forskellige konsekvenser for fiskerisektoren. Én af dem vil være at skabe tillid hos EU's forbrugere til fiskerivarernes sundhed og sikkerhed. Dette vil kunne medvirke til yderligere at øge efterspørgslen efter fisk i forhold til andre proteinkilder. På den anden side vil en korrekt anvendelse af sundhedskravene i fiskeriet i særligt forurenede områder kunne medføre en ændring af fiskeriaktiviteterne og i nogle få tilfælde endog indstilling af fiskeriet. Dette vil også kunne få indvirkning på forarbejdningsvirksomhederne (fx fiskemels- og fiskeolieindustrien). Der skal i forbindelse med medlemsstaternes programmer for støtte til sektoren under Det Finansielle Instrument til Udvikling af Fiskeriet (FIUF) tages hensyn til det behov for strukturel tilpasning, som der vil opstå i forbindelse med efterlevelse af EU's sundhedskrav.

Som storimportør af fiskerivarer må EU også sikre, at de importerede produkter lever op til sundhedskrav svarende til dem, der er fastsat i EU-lovgivningen. Det kan blive nødvendigt at yde mere finansiel støtte til udviklingslandene, især til dem, EU har indgået fiskeriaftaler med, således at de bliver i stand til opfylde de nødvendige krav til fødevarer sikkerhed.

5.4. Flådepolitik

- Indførelse af en mere effektiv flådepolitik med flerårige mål, der tager hensyn til konsekvenserne af de teknologiske fremskridt og sikrer, at den offentlige støtte ikke medvirker til at øge fiskeriindsatsen.
- Det nye system bør være gennemsigtigt og enkelt, medføre skærpet kontrol og håndhævelse fra medlemsstaternes side og straffe manglende overholdelse af bestemmelserne hårdere.

Det fremtidige system skal være enklere og mere effektivt end den nuværende politik med hensyn til dens indvirkning på ressourcesituationen. Der bør med flådepolitikken skabes en balance mellem flådekapacitet og udnyttelsesgrad, der er i overensstemmelse med de langsigtede forvaltningsmål. Reduktionssatserne skal tage hensyn til de udnyttelsessatser, der er fastsat i forbindelse med de flerårige TAC'er. Herved vil man kunne få de to områder af politikken til at hænge sammen. Denne idé er god set ud fra en teoretisk synsvinkel, men den vil dog kunne vise sig at være

vanskelig at omsætte til praksis, specielt for flådekategorier, der driver blandet fiskeri.

For at flådepolitikken kan blive effektiv, bør det også erkendes, at fiskeriindsatsen øges hvert år på grund af den teknologiske udvikling fx inden for fartøjs- og redskabsdesign, udstyr til sporing af fisk og telekommunikationsudstyr. Reduktionssatserne skal mindst være så høje, at de kan modvirke effekten af de teknologiske fremskridt. Ved fiskeri, hvor bestandene overudnyttes, skal begrænsningen være mere radikal. En anden mulighed er at tilpasse reduktionssatserne for at fremme anvendelsen af miljøvenlige redskaber eller fangstmetoder.

Det er ligeledes klart, at der i forbindelse med flådepolitikken skal tages hensyn til overkapaciteten i de enkelte medlemsstater, men der skal skelnes mellem de enkelte fiskerier ved at opretholde en opdeling i flådekategorier. Ellers vil en generel kapacitetsbegrænsning kunne dække over en forøgelse af kapaciteten for fartøjer, der fisker efter de mest overudnyttede arter, som sædvanligvis også har den største handelsværdi. Dette vil kunne opnås ved en kategorisering under FUP IV eller - hvis man erkender, at dette program i visse tilfælde tog sigte på at begrænse den samlede kapacitetsreduktion snarere end at sikre en nøjagtig underopdeling af flåden - en kategorisering, der er baseret på klart definerede kriterier, som er fælles for alle medlemsstater. I visse tilfælde kan der også blive tale om en regional kategorisering.

Højsøflåden giver også anledning til en række overvejelser. Hvad angår de kategorier, som omfatter fartøjer, der driver fiskeri uden for EU-farvande, bør der ikke kun tages hensyn til situationen for de bestande, der skal udnyttes, men også til andre forhold, der kan begrænse adgangen, herunder både de fiskerimuligheder, som tredjelands tilbyder, og de rettigheder, der er opnået hos regionale fiskeriorganisationer, idet både mulighederne og rettighederne risikerer at blive begrænset på lang sigt på grund af nye fiskerinationers entré på scenen.

Et andet ledende princip er, at den offentlige støtte under ingen omstændigheder må bidrage til at øge fiskeriindsatsen. Tværtimod skal der, så længe der ydes offentlig støtte til fornyelse af flåden, ske en nettonedgang i fiskeriindsatsen. På lang sigt skal al sådan støtte afskaffes.

Der skal endelig fastlægges særlige bestemmelser for fiskeri med mindre fartøjer.

Enhver ny politik skal opfylde ovennævnte krav. Følgende to fremgangsmåder kan anvendes og endog kombineres for at nå de ovenfor opstillede mål.

Den første er, at man fortsætter med en ordning med kvantitative mål, der skal nås over en fastlagt periode, og som omfatter følgende foranstaltninger:

- Reduktion primært af kapacitet.
- Fælleskriterier for alle medlemsstater for opdeling af flåden i kategorier.
- Faste reduktionssatser for hver kategoritype i alle medlemsstater.

For at nå de mål, der er fastsat under programmet, kan man justere de "tilgangs- og afgangsortninger", medlemsstaterne har indført efter artikel 6 og 9 i Rådets

forordning nr. 2792/1999 ("FIUF-gennemførelsesforordningen", EFT L 337 af 30.12.1999), så der, når flåden tilføres ny kapacitet, udtages endnu større kapacitet. Denne ordning kan gøres mere restriktiv, når der ydes offentlig støtte til bygning eller modernisering af fartøjer. I så tilfælde kan offentligt støttet tilgang af kapacitet knyttes sammen med en betydeligt større udtagning af kapacitet. En anden metode til begrænsning af flåden kunne være at indføre en kapacitetssanktion ved handel med licenser.

Fordelene ved en sådan ordning ville være øget gennemsigtighed og forenkling. Den vil imidlertid kræve, at medlemsstaterne accepterer skærpede kontrol- og håndhævelsesforanstaltninger og skrappe sanktioner for manglende overholdelse af bestemmelserne.

Den anden fremgangsmåde er, at man helt opgiver faste mål for perioden frem til 2006 og i stedet indfører en mekanisme, hvormed flådens kapacitet reduceres gradvis og automatisk over en periode. Det ville kræve en styrkelse af den ovenfor beskrevne "tilgangs- og afgangsortning", så den kan sikre en systematisk reduktion af flåden med en passende reduktionssats, og der kan også anvendes kapacitetssanktioner ved handel med licenser. En fordel ved en sådan ordning er, at jo større fornyelsen af flåden er, desto større bliver også flådereduktionen, hvilket er i overensstemmelse med behovet for at kompensere for konsekvenserne af det teknologiske fremskridt. Forholdet mellem tilgang og afgang kan også justeres for enten at tage hensyn til, hvor meget ressourcen overudnyttes, eller for at fremme anvendelsen af miljøvenlige redskaber eller fangstmetoder.

5.5. Bedre styring af den fælles fiskeripolitik

- Oprettelse af regionale rådgivende udvalg, som skal gøre det muligt at inddrage de berørte parter i den politiske proces på en mere effektiv måde
- Decentralisering af visse forvaltningsopgaver med henblik på at tilpasse til lokale forhold og imødegå lokale krisesituationer
- Fremme af større gennemsækelighed i den videnskabelige rådgivning
- Øget overensstemmelse mellem den fælles fiskeripolitik og andre politikker med betydning for kystområder gennem integreret kystzoneplanlægning (ICZM)

Der er i forbindelse med den fælles fiskeripolitik brug for forvaltningsrammer, der er gennemsækelige, omkostningseffektive og fleksible, som gør det muligt hurtigt og effektivt at reagere i krisesituationer, og som i højere grad inddrager de berørte parter.

Der kan ske forbedringer på følgende områder:

5.5.1. Øget inddragelse af de berørte parter

Selv om de berørte parter ifølge de nuværende institutionelle rammer ikke formelt skal inddrages i beslutningsprocessen, hverken på EU-plan eller i regionerne, så kan og bør der etableres nye former for deltagelse i den fase, der går forud for de politiske beslutninger vedrørende den fælles fiskeripolitik. Hvis der blev oprettet et

netværk af regionale rådgivende fiskeriudvalg, ville det ifølge Kommissionen være muligt i højere grad og på et tidligere tidspunkt at inddrage de berørte parter i diskussionerne om fiskeriforvaltningen og samtidig sikre, at styringen af fiskeriområdet til stadighed sker i overensstemmelse med de retlige og institutionelle rammer, der er fastsat i traktaten, og at den fælles fiskeripolitikks overordnede karakter og Fællesskabskarakter ikke påvirkes.

Deltagerne i disse udvalg kunne være embedsmænd fra medlemsstaterne, erhvervsrepræsentanter, græsrodsorganisationer, havbiologer og økonomer fra medlemsstater med en reel interesse i det pågældende fiskeri. Det skulle også være muligt at invitere erhvervsrepræsentanter og embedsmænd fra andre medlemsstater. Mens nogle måske vil mene, at Kommissionen bør deltage i alle regionale møder og påtage sig formandskabet og yde administrativ støtte, så kan det blive vanskeligt for Kommissionen at påtage sig dette ansvar i alle tilfælde. De involverede parter bliver derfor nødt til at påtage sig deres del af forvaltningen af den foreslåede ordning.

Finansieringen af de regionale udvalg kunne ske i et samarbejde mellem EU, de nationale myndigheder og de berørte parter. Det virker rimeligt, at aktører, der har fordel af at deltage i høringerne, også bærer deres del af udgifterne.

De regionale udvalg skulle tage sig af de regionale forvaltningsområder (fx Nordsøen) eller nærmere fastsatte bestande (fx vandrende fiskearter som tun), og de skulle mødes med jævne mellemrum. På denne måde ville sektoren blive inddraget i forhandlingerne, inden Kommissionen fremsætter forslag til forvaltningsforanstaltninger.

Udvalgene skulle bistå Kommissionen med rådgivning, som den skulle tage behørigt hensyn til i forbindelse med fremsættelse af forslag og vedtagelse af forvaltningsbeslutninger.

5.5.2. Effektiv varetagelse af lokale forvaltningsbehov og af krisesituationer

Af hensyn til effektiviteten og accepten af forvaltningsforanstaltningerne kunne man på vilkår, der skulle være fastsat på EU-plan, i visse tilfælde overdrage ansvaret for vedtagelsen af specifikke lokale bevarelsesforanstaltninger inden for territorialfarvandene til medlemsstaterne. Denne form for lovgivning skulle indeholde en definition af medlemsstaternes ansvar, tidsfristerne for de pågældende foranstaltninger og betingelserne for en revision af dem. Kommissionen skulle fortsat have initiativretten i forbindelse med vedtagelsen af kriseforanstaltninger.

Et andet vigtigt område, hvor yderligere decentralisering kunne være en fordel, er forvaltning af fiskeriet i territorialfarvande. Medlemsstaterne har for øjeblikket ret til på visse betingelser at vedtage strengere bevarelsesforanstaltninger i områder under deres overhøjhed eller jurisdiktion, forudsat at de kun gælder for fiskere fra den pågældende medlemsstat. Medlemsstaterne kunne i fremtiden bemyndiges til at vedtage bevarelsesforanstaltninger gældende for alle fartøjer, der fisker i disse områder. Dette prærogativ skulle begrænses til en zone på 12 sømil (eller 6 sømil afhængig af, hvilken medlemsstat der er tale om). Der burde i så fald fastsættes EU-beskyttelsesforanstaltninger for at sikre, at medlemsstaterne ikke direkte eller indirekte diskriminerer fiskere fra andre medlemsstater, og at de vedtagne foranstaltninger er forenelige med de foranstaltninger, der gælder uden for territorialfarvandene. Disse nye rammer ville gøre det muligt for medlemsstaterne at

gribe hurtigere og mere effektivt ind i forbindelse med forvaltningsproblemer af stor betydning for genopbygningen af flere bestande og for kystfiskeriet, som domineres af fiskeri med mindre fartøjer.

5.5.3. *Øget inddragelse af den videnskabelige rådgivning i beslutningsprocessen*

Det er nødvendigt med et godt videnskabeligt grundlag, som fiskeriets beslutningstagere og de øvrige aktører kan basere sig på i beslutningstagningen. Der er i forbindelse med den fælles fiskeripolitik brug for rådgivning, der trækker på den tværfaglige forskning inden for bl.a. biologi, økologi, socialvidenskab og økonomi. Beslutningstagerne bør ikke kun indføre de nødvendige rammer og mekanismer for formidlingen af rådgivningen, men også overveje, hvordan rådgivningen bedst vil kunne anvendes i beslutningsprocessen.

Videnskabelige oplysninger, der blev formidlet på det rette tidspunkt og offentliggjort under overholdelse af eventuelle fortrolighedskrav, ville kunne bidrage til at forbedre myndighedernes beslutningstagning og dermed øge fiskernes tillid til den. Herudover kunne man opnå større åbenhed ved at fremme nogle tættere forbindelser mellem fiskerne og videnskabsmændene. Kommissionen er indstillet på at støtte initiativer, der bringer aktørerne, den videnskabelige verden og beslutningstagerne tættere på hinanden.

5.5.4. *Integreret kystzoneplanlægning (ICZM)*

Formålet med ICZM er at forbedre planlægningen og forvaltningen af kystområder og at reducere konflikterne mellem fiskerne og de øvrige aktører i kystområderne (både til lands og til havs) gennem anvendelse af en række principper for god forvaltningsskik. Formålet med ICZM er ikke blot i øget omfang at inddrage de berørte parter og at fremme en passende anvendelse af oplysningerne, men også at arbejde i retning af en koordinering af de forskellige sektorpolitikker, som har betydning for kystområderne. Et af de overordnede principper for ICZM er i øvrigt, at der bør foretages en direkte undersøgelse af, hvordan landbaserede aktiviteter indvirker på de marine ressourcer og omvendt.

På baggrund af dokumentet "Integreret kystzoneplanlægning - en strategi for Europa" (KOM(2000) 547) er det Kommissionens hensigt at gøre diverse EU-politikker, som har betydning for kystområder, mere forenelige med hinanden. Her kommer også den fælles fiskeripolitik ind i billedet. Gennem ICZM bør det også sikres, at der er sammenhæng mellem den måde, hvorpå den fælles fiskeripolitik anvendes, og de mange nationale og lokale politikker for kystområdernes anvendelse.

5.6. **Overvågning, kontrol og håndhævelse**

- Der er behov for yderligere koordinering af medlemsstaternes politikker, harmonisering af sanktioner, opfølgning af overtrædelser og nærmere afgrænsning af medlemsstaternes og Kommissionens ansvar i forbindelse med gennemførelse af kontrolordninger, som vedtages af regionale fiskeriorganisationer.

- Etableringen af en fælles EU-kontrolstruktur, som skal koordinere medlemsstaternes og EU's kontrolpolitik og -aktiviteter, bør overvejes som en mulighed.

Reformen af den fælles fiskeripolitik er en anledning til at styrke de nuværende systemer, hvorved det vil være muligt at opfylde fiskerisektorens ønske om fælles spilleregler på kontrol- og håndhævelsesområdet og at fremme en effektiv anvendelse af den fælles fiskeripolitik.

På den internationale konference om fiskerikontrol og -overvågning, der blev afholdt i oktober 2000 i Bruxelles, forpligtede Kommissionen sig officielt til:

- at udarbejde en adfærdskodeks for fiskeriinspektører og fiskere med klar angivelse af deres rettigheder og pligter
- at foretage en forudgående "kontrollérbarhedsvurdering" af alle nye forslag om bevarelsesforanstaltninger
- at vurdere, om det er muligt at kontrollere de iværksatte foranstaltninger
- at foretage en analytisk vurdering af kontroludgifterne for bedre at kunne evaluere de faktiske omkostninger ved kontrol og de fordele, der opnås
- at man i videst muligt omfang benytter sig af ny teknologi i forbindelse med kontrol.

Blandt de områder, hvor der efter Kommissionens opfattelse bør gøres en ekstra indsats, hvis man vil opnå en bedre overvågning, kontrol og gennemførelse af den fælles fiskeripolitik, kan nævnes koordinering af medlemsstaternes kontrolpolitik, harmonisering af sanktionerne for overtrædelse af fiskeribestemmelserne, medlemsstaternes godkendelse af, at EU's og de nationale inspektørers rapporter kan bruges som bevismateriale, og åbenhed i opfølgningen af overtrædelser. Det bør også sikres, at der føres optimalt og effektivt tilsyn med EU-fartøjers aktiviteter uden for EU's farvande. Det er nødvendigt, at EU hurtigt tager stilling til, hvordan ansvaret skal fordeles mellem Kommissionen og de nationale myndigheder, når det drejer sig om kontrol af fiskeriet i de farvande, som forvaltes af de regionale fiskeriorganisationer.

Idéen om at etablere en fælles EU-kontrolstruktur, der skal koordinere medlemsstaternes og EU's kontrolpolitik og -aktiviteter, og som skal samle de redskaber og ressourcer, der kan anvendes til kontrolformål, er en mulighed, der bør overvejes nøje. En opstramning af de nuværende overtrædelsesprocedurer skulle også kunne bidrage til at opnå ens spilleregler i hele EU. Som et tredje element i denne pakke bør det undersøges, hvilke muligheder der er for at gøre sanktionerne for overtrædelser mere afskrækkende, herunder muligheden for "administrative" sanktioner som tab af fiskekvoter, inddragelse af licenser eller krav om, at fartøjer der overtræder fiskeribestemmelserne, skal betale finansiel støtte tilbage.

5.7. Styrkelse af den sociale og økonomiske dimension i den fælles fiskeripolitik

- En ny strategi for den økonomiske forvaltning for at sikre en bæredygtig og økonomisk levedygtig sektor, idet det skal overvejes, hvilken rolle den offentlige støtte skal spille
- Foranstaltninger, der skal hjælpe tidligere fiskere til at finde anden beskæftigelse
- Vurdering af betydningen af nye forvaltningsredskaber, fx en rettighedsbaseret forvaltning
- Fornyet overvejelse af, hvordan støtten til akvakultur og forarbejdningssektorerne skal prioriteres.

I en situation præget af alvorlig nedfiskning af nogle af EU's vigtigste fiskebestande, overkapacitet og fortsat fald i beskæftigelsen inden for fiskeriet bør EU overveje en ny strategi for den økonomiske forvaltning i fiskerisektoren. Det er bl.a. et krav, at fangstsektorens størrelse reduceres kraftigt i forhold til i dag, så den bliver bæredygtig, og EU er nødt til at planlægge en større strukturel tilpasning. Den måde, støtten til akvakultur- og forarbejdningssektorerne prioriteres, bør også tages op til fornyet overvejelse.

Generelt er der brug for to former for foranstaltninger, dels foranstaltninger, der bidrager til at sikre en bæredygtig og økonomisk levedygtig fiskerisektor, dels foranstaltninger, der kan hjælpe de ansatte i fiskerisektoren, som bliver tvunget ud af fiskeriet, med at finde anden beskæftigelse. Man bør også se på problemet med, hvordan man kan overføre fiskernes færdigheder og erfaringer til nye erhvervsaktiviteter. Der kan blive behov for en form for overgangsstøtte under omskolingen til andre fag. Valget af foranstaltninger bør desuden ske under hensyntagen til, at visse kystregioner er afhængige af fiskeri med mindre fartøjer.

Med hensyn til de særlige forhold, der gør sig gældende i EU's randområder, har Kommissionen allerede forpligtet sig til i forbindelse med den fælles fiskeripolitik at fremsætte forslag og eventuelt iværksætte foranstaltninger til støtte for disse områder³.

5.7.1. En ny strategi for den økonomiske forvaltning

Selv om de programmer, der for øjeblikket modtager støtte fra strukturfondene, herunder FIUF, løber indtil 2006, er der dog en vis margen, som gør det muligt at fremme en mere bæredygtig og økonomisk levedygtig fiskerisektor og at styrke og diversificere det økonomiske grundlag i de områder, hvor man er afhængig af fiskeriet. Der bør gøres en særlig indsats for at finde den mest effektive løsning på sektorens problemer med overkapacitet, som er kilden til dens nuværende vanskeligheder.

Den nuværende FIUF-støtte bør tages op til fornyet overvejelse på tre niveauer:

³ KOM(2000) 147.

- det vil på kort sigt være nødvendigt at ændre nogle af FIUF-bestemmelserne (Rådets forordning nr. 2792/99) på grund af nye og uforudsete begivenheder, som allerede har øget behovet for strukturelle tilpasninger, fx de planer vedrørende en genopbygning af fiskebestandene, som Rådet vedtog for nylig, og reduktionen af fiskemulighederne i tredjelands farvande, som har været større end forventet. Det kan fx gøre det nødvendigt at lempe bestemmelserne for støtte til midlertidig oplægning af fiskerfartøjer markant
- samtidig vil medlemsstaterne sandsynligvis på grund af denne udvikling være nødt til at revidere deres prioritering af strukturstøtten til fiskerflåden ved fx at reducere den andel af støtten, der går til modernisering eller bygning af nye fiskerfartøjer, og i stedet øge støtten til oplægning
- endelig kan det blive nødvendigt for EU at overveje, om og under hvilke omstændigheder investeringsstøtte til fiskerflåden bør udfases for at undgå dens negative virkninger på fiskekapaciteten, og om EU-støtten skal omdirigeres til udelukkende at tage sigte på en yderligere reduktion af flåden ved fx at indføre en engangsstøtte til ophugning på mere attraktive finansielle betingelser.

Kystnært fiskeri med mindre fartøjer skal eventuelt undtages fra denne generelle strategi, da det har stor betydning for beskæftigelsen, især i lokalområder, hvor der ikke er mange andre muligheder, og da det kun har ringe indvirkning på ressourcerne, hvis det forvaltes ordentligt. Der kunne ydes støtte til denne form for fiskeri ved hjælp af særlige støtteprogrammer, forudsat at reglerne for støttetildelingen er klare, og at der foreligger en fælles definition af, hvad man forstår ved "fiskeri med mindre fartøjer" og kystområdets "fiskeriafhængighed", samt at støtten kun har begrænset indflydelse på konkurrencen mellem medlemsstaternes fiskerflåder.

Samtidig med, at støtten til kapitalinvesteringer tages op til fornyet overvejelse på EU-plan, kunne medlemsstaterne også udnytte marginen i de regionalprogrammer og programmer vedrørende menneskelige ressourcer, der i perioden 2000-2006 får støtte fra strukturfondene, til at iværksætte foranstaltninger, der afbøder de sociale og økonomiske virkninger af den uundgåelige yderligere indskrænkning af EU-fiskerflåden, og til at hjælpe de ansatte inden for fiskeriet til at blive omskølet og om muligt at finde anden beskæftigelse. Alle ændringer skal finde sted inden for rammerne af de nuværende programmer og bevillinger. Dette problem bør desuden tages op i forbindelse med midtvejsvurderingen af strukturfondene i 2003 og tildelingen af den resultatreserve, der er holdt tilbage, indtil midtvejsvurderingen foreligger.

Som det nævnes i Kommissionens anden samhørighedsrapport⁴ vil der blandt de områder, som vil kunne drage fordel af samhørighedspolitikken kommende foranstaltninger, være øer og randområder, hvor fiskeriet traditionelt har været et vigtigt erhverv. FIUF kunne i denne sammenhæng yde et vigtigt bidrag i samarbejde med de øvrige strukturfonde.

EU bør også begynde at undersøge virkningen af forvaltningsværktøjer, hvis anvendelse endnu ikke er almindeligt udbredt i Europa, fx:

⁴ KOM(2001) 24.

- markedsbaserede ordninger for kvotetildeling, fx omsættelige individuelle kvoter og auktioner, der skaber et marked for fiskerirettigheder og dermed kan øge kvoteindehavernes interesse i at bevare et bæredygtigt fiskeri på lang sigt
- samforvaltningsordninger
- indførelse af en afgift for retten til at fiske, i det mindste for en del af EU-flåden.

Sådanne ordninger kunne under visse omstændigheder spille en vigtig rolle i EU's fiskeriforvaltning. Kommissionen foreslår derfor, at den koordinerer medlemsstaternes diskussion om disse spørgsmål, eventuelt med deltagelse af tredjelandseksperter, med henblik på udarbejdelse af en rapport, som skal forelægges de andre institutioner så hurtigt som muligt og senest i 2003.

Det bør desuden overvejes, hvordan disse nye fremgangsmåder vil påvirke visse principper som fx den relative stabilitet.

5.7.2. *Ny prioritering af akvakulturstøtten*

Forholdet mellem akvakultur og miljøet er meget vigtig. Der må indføres bæredygtige produktionsmetoder og fastsættes sundheds- og kvalitetsstandarder for produkterne. Det er hensigten, at handlingsplanen for biodiversitet inden for fiskeriet og akvakulturen skal bidrage til at nå dette mål. Der skal i forbindelse med planen iværksættes en række foranstaltninger, som har til formål at reducere miljøbelastningen, at begrænse de potentielle problemer, der kan opstå ved indførelsen af nye arter, og at sikre dyresundheden. Disse foranstaltninger bør suppleres med forskning i akvakultur.

Det bør være markedet, der er den drivende kraft i udviklingen af akvakulturen. Produktion og efterspørgsel er for øjeblikket nøje afstemt, og der bør ikke opfordres til produktionsstigninger, der er større end den sandsynlige udvikling i efterspørgslen. I 1980'erne var akvakultur (og især havbrug) stadig et erhverv, der generelt var forbundet med stor risiko. I dag findes disse risici ikke længere for en række af de opdrættede arter. Det er således et spørgsmål, om EU skal fortsætte med at støtte private firmaers investeringer i produktionskapaciteten for arter, som markedet er så godt som mættet med.

Det offentlige akvakulturstøtte bør fremover tage sigte på andre foranstaltninger end støtte til investeringer, der øger produktionen af arter, som markedet er så godt som mættet med, og i stedet tage sigte på at dække udgifter til fx uddannelse, kontrol, forskning og udvikling (bl.a. vedrørende nye arter), spildevandsbehandling, udryddelse af sygdomme osv. I 2000 blev FIUF's virkefelt udvidet, så det nu omfatter størstedelen af disse støtteformer. Det offentlige støtte bør navnlig gå til foranstaltninger, der fremmer udviklingen af "rene" teknologier.

5.7.3. *Fremme af forarbejdningsindustrien*

I visse områder indtager forarbejdningsindustrien en vigtig plads i den lokale erhvervsstruktur, især gjort op i arbejdspladser. I lighed med hvad der tilrådes inden for flådestøttepolitikken, bør EU's politik for denne sektor være mere målrettet og mere geografisk orienteret på grundlag af kriterierne for den økonomiske og sociale samhørighedspolitik og hovedsagelig tage sigte på at hjælpe små og mellemstore virksomheder i de områder, der er mest afhængige af fiskerierhvervet.

Udarbejdelsen af en egnet strategi for forarbejdningsindustrien hindres imidlertid af, at der ikke foreligger pålidelige statistiske oplysninger om struktur, produktion og økonomi inden for denne sektor. Medlemsstaterne er meget tilbageholdende med at give disse oplysninger. Ifølge den rådsforordning, der for nylig blev vedtaget om indsamling af oplysninger til brug for den fælles fiskeripolitik, skal medlemsstaterne først indberette oplysninger om forarbejdningsindustrien i 2006.

5.7.4. *Andre sociale spørgsmål*

Ud over at sikre beskæftigelsen i fiskerisektoren på lang sigt og yde støtte til omskoling af de ansatte inden for fiskeriet i de tilfælde, hvor det er nødvendigt, bør EU også beskæftige sig med en række andre sociale spørgsmål, bl.a. forbedring af fiskerfartøjernes fysiske sikkerhed og regulering af arbejdsforholdene i sektoren, herunder arbejdstid, så sikkerhedsrisikoen mindskes. Disse betragtninger gælder også EU-fiskerfartøjer, der fisker uden for EU-farvande, og hvis besætninger ofte kan have en høj andel af ikke-EU-borgere. Det skal i den forbindelse sikres, at EU-lovgivningen om arbejdsforhold overholdes nøje. EU skal desuden gøre en indsats for at sikre, at den vigtige rolle, som kvinder spiller i fiskerisektoren, anerkendes og styrkes.

5.8. **Eksterne forbindelser**

- Bidrag til en forbedring af den globale forvaltning af fiskeriområdet gennem effektiv gennemførelse af de internationale retlige rammer og styrkelse og fremme af de regionale samarbejdsmechanismer.
- Udvikling af et partnerskabskoncept med udviklingslandene

EU's opgave er at sikre, at fiskeriet foregår på en ansvarlig måde, og at forene interesser, der undertiden er modstridende. EU skal kun handle i de tilfælde, hvor EU-fiskerisektorens interesser reelt er berørt, bl.a. når der er en flåde, der reelt kan udnytte fiskeressourcerne, og for i internationale fora at foreslå og støtte initiativer til fremme af bæredygtigt fiskeri.

Et af formålene med EU's eksterne fiskeripolitik vil fortsat være at sikre EU-flåden adgang til overskudsbestandene i tredjelandes EEZ (eksklusive økonomiske zone). Bestrebelse på at nå dette mål skal imidlertid samordnes med de øvrige mål inden for bl.a. udvikling og miljø, og de skal være forenelige med det grundlæggende mål for den fælles fiskeripolitik, dvs. en langsigtet sikring af fiskeressourcerne. En sådan strategi vil styrke EU's indsats til fordel for udviklingen af et ansvarligt og bæredygtigt fiskeri på åbent hav og i farvande under andre kyststaters jurisdiktion i overensstemmelse med EU's internationale forpligtelser. Det bør også være et mål, at der tilstræbes en gensidig forståelse mellem de berørte parter, herunder det civile samfund.

I forbindelse med globaliseringen er det også i Europas interesse at styrke det økonomiske samarbejde mellem europæiske firmaer og andre private aktører i udviklingslandene. I forbindelse med den fælles fiskeripolitiks nye eksterne dimension bør der også tages hensyn til forbedringer i den interne dimension af fiskeripolitikken, fx indførelse af miljøinstrumenter, mere effektive tekniske foranstaltninger, planlægning for flere år og flere arter, styrkelse af forskning og kontrol og øget inddragelse af de berørte parter.

Endelig er en af forudsætningerne for, at der kan skabes sammenhæng mellem de forskellige politiske områder, at der investeres i opbygningen og styrkelsen af forskningskapaciteten i partnerlande og -regioner, især hvor EU har en interesse i en bæredygtig forvaltning af de akvatiske ressourcer og deres økosystemer. Der vil skulle etableres en struktur, som sikrer fremskaffelsen af videnskabelige oplysninger om ressourcesituationen i partnerlande.

5.8.1. *Multilateralt samarbejde*

EU bør gå i spidsen for det internationale samfunds bestræbelser på at forbedre forvaltningen på globalt plan ud fra et ønske om at bevare og sikre en bæredygtig udnyttelse af det åbne havs levende marine ressourcer. Der bør gøres en stor indsats for at få så mange stater som muligt til at ratificere og gennemføre alle de relevante internationale instrumenter fuldstændigt.

Det er nødvendigt, at EU hurtigt ratificerer FN's aftale om fælles fiskebestande og stærkt vandrende fiskearter (UNFA), så EU kan handle med troværdighed i forskellige internationale fora.

EU bør fortsat fremme det internationale samarbejde med henblik på en styrkelse af de regionale fiskerierorganisationer som krævet i De Forenede Nationers havretskonvention og UNFA, og EU bør desuden støtte bestræbelserne på at bekæmpe ulovligt, uanmeldt og ureguleret fiskeri på åbent hav.

EU's indsats til fordel for et bæredygtigt fiskeri på åbent hav bør komme den del af EU-flåden til gode, som ønsker at fiske uden for EU-farvande, samtidig med at den skal bidrage til at nå en række andre mål inden for fx miljøbeskyttelse, udvikling af samarbejdet og beskyttelse af arbejdstagernes rettigheder.

EU er også nødt til at tage hensyn til nye og nyere fiskerinationers interesser gennem en mere ligelig fordeling af fiskeressourcerne. Fiskeressourcerne mindsker, og det gør problemet endnu større, og gør det endnu vanskeligere at finde en løsning.

Der bør opstilles en række prioriteringer for EU's internationale indsats, herunder:

- fremme i videst muligt omfang af de regionale fiskeriaftaler, idet sådanne aftaler gør det nemmere at tage højde for de regionale fiskeriaspekter, at støtte et ægte regionalt fiskerisamarbejde mellem tredjelande og at lette overvågningen og kontrollen af fiskeriaktiviteter
- fremme af en fornuftig erhvervmæssig udnyttelse af det åbne havs ressourcer (inkl. fastsættelse af nytilkomnes rettigheder og pligter) ved hjælp af systemer for tildeling af fiskerirettigheder, som skal fastsættes inden for rammerne af regionale fiskerierorganisationer og -overenskomster
- indsats for at forsigtighedsprincippet anvendes, og at der tages hensyn til miljøbeskyttelseskrav
- intensiveret bekæmpelse af ulovlig, uanmeldt og ureguleret fiskeri og især af den eftergivenhed, som de håndhævende myndigheder i visse medlemsstater udviser over for fartøjer, som sejler under deres flag, og over for deres egne statsborgere, som bryder lovene. Hvis man vil opnå dette, kræves det, at tilsynet med og kontrollen af fiskeriaktiviteterne styrkes, ikke kun på åbent hav og i de farvande,

der henhører under tredjelande, som har indgået en fiskeriaftale med EU, men også i havnene. Parallelt med flagstatens og havnestatens kontrol bør man også overveje at anvende handelsrelaterede foranstaltninger inden for rammerne af de regionale fiskerierorganisationer.

- prioritering af arbejdet i de regionale organisationer, som forvalter ressourcer, der deles med EU
- fremme af samarbejdet med udviklingslande i regionale og subregionale fiskerierorganisationer med det formål at opmuntre disse lande til aktivt at deltage i disse organisationers arbejde og at gøre det lettere for dem at deltage.

5.8.2. *Bilateralt samarbejde*

EU's bilaterale forbindelser skal tilpasses de ændrede forhold. Fremover bør fiskeriaftalerne gøre det muligt at imødekomme udviklingslandenes krav og berettigede ønsker om udvikling af deres eget fiskeri.

Det skal understreges, at EU's bilaterale aftaler giver større garanti for et ansvarligt fiskeri end private aftaler. Der er dog stadig brug for en stor indsats, bl.a. med hensyn til disse aftalers praktiske gennemførelse og muligheden for at bidrage til udvikling af fiskeripolitikken i kystudviklingslande gennem disse aftaler.

På den baggrund bør EU i samarbejde med kystpartnerlande opbygge nogle bæredygtige rammer for fiskeriet, som sikrer, at EU-interesserne kommer til at spille en positiv rolle, og at EU-fartøjerne om muligt får nogle fiskerirettigheder.

Der bør i EU-fiskeriaftalerne tages hensyn til relevante aspekter af andre EU-politikker, samtidig med at aftalerne skal fungere som igangsætter for udviklingen af en fornuftig og ansvarlig udnyttelse af fiskeressourcerne i farvande, der hører under kystudviklingslandenes jurisdiktion. I denne sammenhæng fremgår det udtrykkeligt af traktaten, at den fælles fiskeripolitik skal fastlægges under hensyntagen til målene for EU's udviklingspolitik.

Fiskeriaftaler med udviklingslande bør samordnes med de strategier for udviklingssamarbejde, som er blevet aftalt mellem EU og tredjelandet, og de skal bidrage til, at målene for disse strategier opnås. Endelig bør der i disse aftaler tages hensyn til, at der gælder meget forskelligartede betingelser for fiskerierhvervet i udviklingslandene. For at gøre det muligt at foretage en vurdering af nytteværdien, bør der i fiskeriaftalerne skelnes klart mellem fiskeri og udvikling.

Der er politiske, institutionelle og socioøkonomiske forskelle mellem EU's forbindelser med AVS-landene og mere generelt udviklingslandene på den ene side og de nordiske og baltiske lande på den anden side. Dette hænger navnlig sammen med den klare uligevægt, der er i politisk, institutionel og socioøkonomisk sammenhæng. Det ville således være oplagt at indføre en todelt procedure, som gjorde det muligt at tage hensyn til udviklingsniveauet hos vore samarbejdspartnere på fiskeriområdet.

Når der forhandles om fiskeriaftaler med de nordiske og baltiske lande, må det være et mål at få etableret nogle stabile og normative rammer, som gør det muligt at fastlægge adgangsbetingelserne på et afvejet og om muligt flerårigt grundlag og at konsolidere EU-flådens tilstedeværelse i disse farvande. Fartøjssejere, der benytter

sig af fiskerirettigheder, som er opnået gennem aftaler, hvortil EU yder en finansiel godtgørelse, har ifølge flere af de eksisterende aftaler pligt til at betale et finansielt bidrag. Det bør undersøges, om det er muligt at udvide denne forpligtelse.

EU bør arbejde for, at der inden for fiskerisektoren indgås partnerskabsaftaler med kystudviklingslandene. Formålet må ikke kun være at sikre EU-flådens adgang til de overskydende ressourcer, men også at bidrage til, at der skabes en ramme for den politiske dialog og for etableringen af et ansvarligt og bæredygtigt fiskeri. Aftalerne skal være forenelige med fiskerisektorens udviklingsmuligheder i kyststaterne og de pågældende landes egne fiskeripolitikker, og de bør indgås i form af kontrakter og på et flerårigt grundlag. Cotonou-partnerskabsaftalen er et vigtigt skridt fremad for EU's politik for udviklingssamarbejde i forbindelse med Lomé-konventionen, eftersom der i denne aftale opstilles en række nye grundprincipper og foretages en ny prioritering især med henblik på fattigdomsbekæmpelsen⁵.

Følgende mere specifikke foranstaltninger, som allerede indgår i flere af de eksisterende fiskeriaftaler, kunne anvendes mere generelt:

- Styrkelse af den politiske dialog gennem teknisk støtte til formulering af sektorens politikker, støtte til oprettelse af brancheorganisationer, bidrag til en styrkelse af institutioner og administration og til indførelse af en sund forvaltningspraksis samt støtte til etablering og konsolidering af samarbejdet på såvel regionalt som internationalt plan.
- Fremme af et ansvarligt fiskeri gennem samarbejde om forskning, vurdering af fiskebestande, overvågning og kontrol, optrapning af kampen mod ulovligt fiskeri og iværksættelse af foranstaltninger, som har til formål at genopbygge de marine økosystemer og at minimere skadelige metoder i hele fiskerisektoren.
- Støtte til udvikling af et bæredygtigt fiskeri i de kyststater, der samarbejdes med, gennem hjælp til udvikling og ibrugtagning af finansielle redskaber, der opfylder sektorens forskellige behov, bl.a. inden for rammerne af private partnerskaber med EU-virksomheder, bidrag til udviklingen af lokalt fiskeri med mindre fartøjer og til forbedringen af den lokale havneinfrastruktur, støtte til udvikling og uddannelse af de menneskelige ressourcer på lokalt plan, inkl. eventuelle initiativer til fordel for kvinder, og fremme af foranstaltninger til forbedring af de lokale fiskeprodukters sikkerhed og kvalitet.

5.9. Fiskeri i Middelhavet

- Middelhavet bør i højere grad inddrages i den fælles fiskeripolitik gennem forbedret videnskabelig rådgivning, revision af forordning nr. 1626/94 om tekniske foranstaltninger og øget kontrol og håndhævelse.
- Fornyet indsats til fremme af internationalt samarbejde.

En gennemgang af situationen i Middelhavet viser, at det er nødvendigt med en ny politisk impuls til den fælles fiskeripolitik i dette område. Middelhavet bør være fuldt

⁵ Meddelelse fra Kommissionen til Rådet og Europa-Parlamentet om fiskeri og fattigdomsbekæmpelse (KOM(2000) 724 endelig).

omfattet af den fælles fiskeripolitik med de tilpasninger, som er nødvendige af hensyn til de særlige forhold, der gør sig gældende for fiskeriet i dette område. Den grundlæggende målsætning skal være den samme som i andre farvande, nemlig at sikre bæredygtige fiskeriaktiviteter i EU's farvande og på åbent hav.

Følgende aspekter skal indgå i en kommende fiskeripolitik for Middelhavet, hvis det skal være muligt at sikre et bæredygtigt fiskeri:

- En fornuftig fiskeriforvaltning forudsætter, at man baserer sig på pålidelige og ajourførte videnskabelige oplysninger. I denne forbindelse vil en styrkelse af Det Almindelige Råd for Fiskeri i Middelhavet (GFCM) og af dets underorganer komme til at spille en afgørende rolle sammen med de nye EU-rammer for indsamling af oplysninger.
- Forordning nr. 1626/94 bør revideres på grundlag af de indvundne erfaringer, så der kan opstilles en liste over de prioriterede områder, hvor der skal findes en løsning på EU-plan. EU's indsats skal koncentreres om de regioner, hvor konkurrencen er størst, og hvor der er stor risiko for konflikter mellem fiskere med forskellig baggrund. Der bør i den forbindelse arrangeres forskellige regionale seminarer for de berørte parter og særlige møder i Den Videnskabelige, Tekniske og Økonomiske Komité for Fiskeriet.
- Eftersom kystområderne anvendes til en lang række formål, og der er et særligt pres på kystregionerne i Middelhavsområdet, er der et stigende behov for, at den integrerede kystzoneplanlægning anvendes som et af de grundlæggende værktøjer, ikke blot med henblik på beskyttelse og styrkelse af fiskeri- og akvakulturaktiviteter, men også for at sikre, at disse aktiviteter kan forenes med målene for miljøbeskyttelse og andre menneskelige aktiviteter⁶.
- Kontrollen af fiskeriaktiviteterne bør skærpes, så det sikres, at dem, der overholder bestemmelserne, ikke straffes, fordi et givet system ikke er effektivt og gør, at andre ustraffet kan komme af sted med at overtræde reglerne.

Sideløbende hermed bør EU også gøre en indsats udadtil:

- Der bør fortsat lægges stor vægt på en styrkelse af det multilaterale samarbejde, herunder især samarbejdet i GFCM. For at sikre den nødvendige politiske impuls bør EU overveje at oprette et forum på ministerniveau med det formål at få udstukket nogle politiske retningslinjer for en fiskeripolitik for Middelhavet. Dette forum kunne have form af en konference, hvori fiskeriministrene fra de lande, der grænser op til Middelhavet, deltager, og som indkaldes med jævne mellemrum. En af dets vigtigste opgaver skulle være at diskutere, hvordan man forvalter og kontrollerer fiskeriet på åbent hav i Middelhavet.
- Det subregionale samarbejde er meget vigtigt, da mange problemer kun optræder i visse subregioner og kun kan løses i denne sammenhæng. Der bør være åbenhed omkring fastlæggelsen af rammerne for det subregionale samarbejde.

⁶ Meddelelse fra Kommissionen til Rådet og Europa-Parlamentet om integreret kystzoneplanlægning: en strategi for Europa (KOM(2000) 547).

- Med henblik på kontrollen af fiskeriet på åbent hav og især spørgsmålet om fiskeri udført af flagstater beliggende uden for Middelhavet bør der anlægges en multilateral strategi, som rækker ud over de foranstaltninger, der træffes af GFCM og ICCAT. På grund af dette problems politiske dimension kunne løsningen være, at der blev indkaldt en ad hoc-konference for alle de stater, hvis fiskerflåder driver fiskeri i Middelhavet.
- Fiskeriorganisationer fra de forskellige Middelhavslande bør opfordres til at oprette og/eller styrke organisationer, der arbejder for øget samarbejde. EU bør fremme og yde hjælp til disse bestræbelser.

5.10. Forskning og videnskabelig rådgivning

For at kunne erkende fiskeressourcernes rolle i det overordnede økosystem kræves det, at der gøres en stor indsats for at forstå, hvordan de akvatiske økosystemer fungerer, og hvordan de reagerer på presset fra forskellige former for fiskeri og forskellige udnyttelsesstrategier. Man ville herigennem få større klarhed over, hvilke muligheder der er i fiskeriforvaltningen for at opnå et bæredygtigt og socialt acceptabelt kompromis mellem målsætningerne om at opnå de bedste resultater på så modstridende områder som økonomisk effektivitet, økosystemernes stabilitet og produktivitet, beskæftigelse og adgangen for andre tjenester.

Der er tale om tværfaglig forskning, der rækker videre end blot instrumental forskning, der skal berettigg nogle tekniske foranstaltninger. Den tværfaglige forskning kombinerer den traditionelle fiskeriforskning med forskningen i bevarelse af fiskebestandene og økonomisk forskning, og den trækker på en omfattende viden fra forskning i fælles ressourcer. Forskningen skal være åben over for den viden, der findes blandt fiskerne. Den skal i et vist omfang være uafhængig af offentlige og private beslutningstagere, hvis den skal bevare sin troværdighed og fortsat være i stand til at skabe konsensus.

Det bør desuden gøres klarere, hvilke forskningsområder der er prioriterede. Der er brug for innovativ forskning inden for selektive og miljøvenlige redskaber, genetik, forbedrede vurderingsmetoder og prøveudtagningsprogrammer og bæredygtige akvakultursystemer.

Oplysninger, der stammer fra arbejde, hvortil det offentlige har ydet store bevillinger, skal være offentligt tilgængelige og kunne bruges til uafhængige analyser. God forskning skal kunne efterprøves og kunne stå for en upartisk gennemgang.

Der bør lægges vægt på udvikling af innovative analysemetoder, som på en omkostningseffektiv måde vil gøre det muligt at opnå et tilstrækkeligt solidt kendskab til de komplekse socioøkonomiske og økologiske sammenhænge, så det bliver muligt at forbedre beslutningsgrundlaget, selv i lande og regioner, hvor det er urealistisk at gennemføre udgiftskrævende ordninger som fx ICES-vurderinger af bestandene.

6. OPFØLGENDE FORANSTALTNINGER

Grønbogens formål er at sætte gang i en debat om grundtrækkene i den nye fælles fiskeripolitik. Den nye fiskeripolitik skal udformes på en sådan måde, at vi bedre bliver i stand til at klare de udfordringer, som vi står over for. For at nå dette mål skal der i den fælles fiskeripolitik fastsættes en række klare, sammenhængende og forenelige målsætninger, som kun kan nås, hvis der indføres en række nødvendige instrumenter.

Da der er tale om spørgsmål af grundlæggende betydning, bør alle aktører på fiskeriområdet inddrages i en debat baseret på denne grøn bog, inden Kommissionen fremsætter sit formelle forslag om en ny fælles fiskeripolitik i slutningen af 2001.

Alle, som er interesseret i at bidrage til debatten, opfordres til inden den 30. september 2001 at sende deres kommentarer, synspunkter, ideer og kritiske bemærkninger til Kommissionen, som derefter gennemgår dem omhyggeligt. Der kan også sendes bidrag pr. e-mail på adressen: fisheries-greenpaper@cec.eu.int. Det er Kommissionens håb, at debatten kommer til at foregå på alle niveauer og især i de områder, der er mest berørt.

Kommissionen vil desuden den 5.-7. juni 2001 afholde en offentlig høring om reformen af den fælles fiskeripolitik og på den måde bringe alle aktører og andre berørte parter fra hele EU sammen med det formål at få deres idéer og holdninger til spørgsmålet debatteret.